

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

TRV Tina

DELPHOLVDICRI

TABELLARIATVS

TRAIANI BOCCALINI

Qua lustrationis carcerum Pegaseo-
rum ineptum commentum ex-
penditur, & perstringitur.

Sillus probrosus in Io. Georgium Trif-
sinum ab eodem auctore scriptus
expungitur.

ET ILLVSTRISS.^{MA} TRISSINORVM
FAMILIA COMMENDATVR.

Ex Declamationibus Oratorijs

FRANCISCI RVGERII.

Monachij suis formis, & sumptibus
cussit Nicolaus Henricus
M. DC. XXII.

Vigesima tertia Declamatio Ora-
toria hæc est ex ijs, quas texuit
FRANCISCVS RVGERIVS, vir elo-
quentissimus: eam Venetijs habuit
Clarissimus adolescens Antonius Mau-
rus Aloysij fil. in Academ. Generos.
anno 1620: nono Kal. Maias, & fur-
tim surreptam edi curavit, sed in scio
auctore, Olyndrus Trissinus nobilis
Laudensis, auitæ nobilitatis, & virtu-
tis vindex.

✦
T R V T I N A

DELPHOLVDICRI TABELLARIATVS
TRAIANI BOCCALINI.

I quantum aliqui prudentis hominis partes, & honesti cuius officia student prosequi, tantum alij abhorrent à petulantia, & quicunque nominis celebritatem animo meditantur, nō malis artibus linguæ procacitate clarorum hominum lucem obscurando, rectā grassarentur ad gloriam, sibiq̄ue viam quandā, non pararent, violentia, ad nominis immortalitatem. Equidē nec mihi TRIANI BOCCALINI pegasei centuriatoris, virulentissima dicacitas, hoc honestissimo loco retundenda esset. & declamatorio vrgenda stylo (senatores amplissimi) nec IOANNIS GEORGII TRISSINI laudatissimi viri, celebritas nominis, & gloriæ amplitudo hac eruditorum concione à me in defensionem vocaretur. Sed quoniā ille alter veluti Herostratus Ephesini templi incendiarius, præclari cuiusque viri gloriam obterere, celebrem opinionem delere, lucem, splendoremq̄ue nominis obscurare, petulanti linguæ volubilitate, lycambeo tyriso incitata, importunus amator æternitatis, vsq; eò dicacissimę petulantię homo conatus est, vsq; eò in principes quoscunque viros furore maledicentię debacchatus, vt nullus adeò liberali animo, honesta nominis fama, egregia virtutis, & præclararum actionum commendatione, vel princeps, vel heros, vel litterarum candidatus, celebretur à posteris, nullus adeò sonanti rumore famę eruditus, iustis plausibus, & acclamationibus circumsonet posterorum, quem iste, nescio de quo gurgustio deuocatus, qua in gannea innutritus, rabula, locutuleius, suis illis aganippeis adlatriationib⁹ nō profciderit. Quē admodum illi in mortuos collibuit libidine aliene famę detrahendi, doctissimorum hominum manes conuicijs impetere, & cum mortuo Protogene, vt adagio fertur, bellū gerere, ita mihi liceat, iusta indignatione, tam multis præclaris, tam illustribus viris, in gloriæ, famęq; discrimen ab vno veteratore vocatis, hac vestra luce honestissimę coronę, hac nobiliū adolescentiū Academia GENERO: præseruido quale Promeretur orationis

E

tionis

tionis genere, se dissimam istam Boccalini linguam refoffam, & adhuc oblatrantem conficere, & Ioannem Georgium Trifsinum virum de bonis artibus, de istis, quae maximè colimus studijs humanitatis praecclare meritum ab illiberali impostoris calumnia, vindicare. Quod si mihi à vestra humanitate breuissimi temporis spatium ad dicendum his vindicijs impetrabo, perficiam equidem, vt si minus acriter Boccalini dicendi petulantiam fregero, minus grauer Trifsinum à conuicio deturbauero, illum saltem referam fructum susceptae defensionis, quod vobis iudicibus, viri eruditissimi, hoc patrocinio, tam bono, tamq; equo studium meum erga liberales artes, & eos, qui disciplinas maximis ingenij monumētis exornarūt, declararo, ac propensam in Trifsinēam familiam, aere, & cera nobilem, heroum parentē nunquam effocetam, ostendam voluntatem. Atq; vt primo causa congressu cognoscatis, quod me ad Trifsinī defensionem consilium compulerit quā iustum, quā graue: retexenda est ea narratio, quā nouus hic Timon Phlasius fillorum scriptor Boccalinus momorum, & criticorum vibex. vt Trifsinum, hominē in politioribus litteris, politissimū, in discrimen existimationis vocaret, nouo illo planē menippeo scribēdi genere; ad obstruendam praecclarorum hominum gloriam, ad obtrebandum concinnauit. Enim vero, Auditores, Traianus Boccalinus, vaferrimus, & sagacissimus homo, ingenio ad maledicendū comparato, quem natura ad aeternitatem conformauit, vsus, & iugis Petri Aretini lectio ad satyricos, & histrionicos sales perfecit, vt nullus esset in republica litteraria adeo illustris, & egregijs monumentis ingenij clarus, cuius ipse gloriam, comico aliquo scommate, mimicoque conuicio non obscuraret, Trifsinū, tantum omni litterarum genere, & ciuili hominis virtutibus clarum, quantum scenicus iste Batyllus Boccalinus maledicendi claritate nobilis, pegasea in vincula, ab Apolline illius Republicae commenticiae principe detrasum, sumpto sibi per iocum phlaciatae Pegasei officio, quod serid, & lucri causa, in Romana curia Capitolina suae primo iuuentutis tyrocinio exercuerat, comminiscitur: Iniquam nē, scelestam, an nepharium iuuentū indoleam Auditores? sed prius causam detenti in vinculis clarissimi hominis accipite. Ea nimirum confingitur ab hoc nouo Momo

Momo mendaciorum mancipio nuperrimo omniaum critico, & vesano vellicatore actionū, vt nihil potuerit sc̄dius ad obscurandā hominis gloriā cōminisci, nihil indignius, nihil quod magis dicacissimi hominis morbum, & insaniam detegat, qua fanatico quodā impetu, vt in quemq; maledicendi licētia suis illis commētis debacchetur, vndiq; extortas, vel delibatas, cum non habeat vltroneas rationes, conquirir. Scilicet bellā, & elegantē ille inter multas deridiculas narrationes, & effœtas anilesque fabulas Ioanni Georgio Trifsino homini litteratissimo sycophantiam instruxit.

Multum illū are alieno oberratū, carceribus Pegaseis, à seneratoribus addictum cōminiscitur, quod aded decoxerit insanos sumptus in illustranda Italici sermonis orthographia causatur. Apollinem dum carceres illos lustraret, hominis clarissimi vicem, infortunū graue indoluisse narrat; enixè seneratores rogasse, Ioannem Georgium assererent in libertatē, quinque nummorū aureorum menstrua solutione: immanissimos verò illos homines acerbius desēuisse, qui edixerint, vel permutuatam pecuniam, seuero iure persolueret, vel facultatū cessione viridi galero se se catamidiandum daret. Quorum responsione cum Apollo acerba indignatione incanduisset, acrique obiurgatione perculisset, recreatum Ioannem Georgium tanta Principis humanitate, & spe erectum, asserit ab Apolline facultatem instituendi Equitatus ordinem postulasse, quod speraret, se instituti à se ordinis Ballis, oppidò suis creditoribus satisfacturum. Sed à Musarum Principe visu acceptum, & amandatū.

En artificiosam, Auditores, Trifsino laudatissimo viro per facetiarū, & scommatum versutissimas ambages illatam cōtumeliā; en satyricam nebulonis Boccalini cuspidem, in hominē omni cōmendatione dignissimū euibratam, en exerta linguæ Archilochæ nouacula, En viri litteratissimi, & honestissimi famā nouo à Menippo satyrica mordacitate proscissam, en vipereo ex ore exerta toxicata spicula in heroicæ ehrusicæ poësis parentē. Intelligitis, opinor, quò sales, & scommata spectent elaboratæ narrationis, quò aconita, & spumæ cerbereæ hominis maledicendi artibus instructissimi dirigantur. Nimirū duo obiecit, satyrico morfu, stator parnasius Boccalinus, duo exprobrauit, quibus Trifsini gloriam denigrare concepit.

Cognoscitis primo Ioannis Georgij Trifsini præclaram indultriam,

dustriam, qua Italicum characterem nouo litterarū additamēto illustrauit, in inuidiam eo nomine vocari, quod inuenti felicitatem infelix euentus elusit: Deinde temeritatis, vel arrogantiæ notam moderatissimo, ac prudentissimo inuri; quod nobilissimū aurei velleris phroenoschema (impresiam Itali appellant) sibi vindicari, gentilitioque stemmati apposuerit. Hæc duo sunt, quæ digna, Boccaline cynicorum omnium callidissime, tuo illo aculeato stylo videbantur, quod gloriam præclarissimi hominis, præstantissimi Poetæ vellicares, & sibilis protereres. Hic exacuere illam ingenij tui cuspidem, hic nouam maledicentiæ aperire lanienam, hic ambitiosè tui excitare admirationem, nominisq; celebritatem à posteris aucupari, peracuti, & dicacis laudem comparare, quem nemo dicacitate, salibus, diſterijs, possit antecellere, dum bellè ad eò noscis innocentiam ream facere: gloriam in infamiam, honorem in dedecus laudem in ignominiam, encomia in irrisionem traduce; hoc est in honestate turpitudinem, in claritate obscuritatē, in luce tenebras adinuenire, cum splendida quæque siue præstantissimorum principum facta, siue doctissimorum hominū studia, chæruleis deformationibus oblinis, & tetrus, ac putidis conspurcas nugis. O præclarum hominum censorem, ò insignē Aristarchum, ò criticum oculatum, ò solertem delpholictorem. Sed antequam spiculum hoc accusationis conuellam, & institutam defensionem aggrediar, date veniam, Auditores, vt primū de Boccalini, tum de Trifsini laudibus dicam; ex hac enim cōtentione cognoscetis non solum tantum fuisse in Trifsino virtutis, pudoris, laudis, quantum in sannione illo heliconio Boccalino audaciæ, amarulentia, garrulitatis, sed etiam maximam mihi ad susceptam defensionem persequendam lucem oboriri.

Verum antiquam obtreſtatoris Boccalini familiam, seriemque maiorum, hoc loco minimè mihi lustrandam censeo, quā si obscuram esse dixerō, nullisque laudabilibus heroum, quos eduxerit triumphis, gloriosam, iure se à fumosis imaginibus auorum gloriam non repetere contenderet ludius Boccalinus, qui propria claritate resplendeat, & in familiam satis amplum ipse intulerit splendorem illis, quæ posteritati reliquit ingenij monumentis. Romanæ nobilitatis censu nobilissimam, & anti-

quisi-

quissimā familiā BECHALINAM adinuenio, cuius gentilitiū stēma Arietis signo coruscabat; si Boccalinus alienę famę ex-
 sor, suos auos, atauosque in hac lustrat, iure equidem cum cę-
 teris romanis familijs antiquitate clarissimis, de nobilitate cō-
 tēdit. Sed quo infortunio, qua reflātis fortunę procella Becha-
 linę gentis illustre nomen nobilium Albo consignatum literę
 commutatione neglexit? Cur symbolum illud felicitatis Ariete
 expressum in Pastomidem, quam veterinarij, & mulomedici ad
 coercendam equorum ferociam adhibent, suo in stemmate cō-
 mutatū? Vtinam satyricā illam suā, & mordacissimā linguam
 huiusmodi retinaculo cohibuisset, & taciturnior pythagoreis
 extitisset, sapiētissimi Demosthenis angina cōtentus; sed si no-
 bilem ex hac exortum garrulum hunc agyrtam Boccalinū præ-
 dicauro non obscura, vel sordida, sed clara, & honesta proge-
 nie laudatissimos per furculos ad seipsum vsquē traductam, ve
 rebor ne ipse postēa eiusdem infortunium, ea cōmemoratione
 deplorem, quod in familię claritate ipse solus obscurus futurus
 fuisset, nisi salacissimi ingenij præsidij nouā architectatus ma-
 ledicētię rationem, seu potius obsoletam, & antiquatam reno-
 uans, ad eamque egregiē accommodatus, & factus, sibi aditum
 ad nominis æternitatem amplissimum patefecisset. Nam hunc
 cū primis adolescētię annis in Capitolina Romana curia inter
 gregarios mediastinos, & infimi mox subsellij scribas, tenui lu-
 cello, & vili mercedula victum comparasse recognoscam, cum
 deinde benigniori fortunę afflatu velificante Bonifacij Cardi-
 nalis Caietani, beneficentissimi Principis humanitate illectū,
 maioris lucri cupiditate, præturis nonnullis extra Urbem gestis
 partam honestis prouincijs pecuniam, quę ad toleranda sene-
 ctutis incōmoda satis fuissent, eū sinistro Hercule in meritorijs
 tabernis, & fædisissimis ganeis prodegisse recensebo; cum Lyæo
 magis, quā Lyceo oblectatus quotidiano luxu pergręcicaretur,
 tūm demū eiusdem miserrimę senectutis inopiam reuocabo,
 qui ad hanc nostram Urbem magna spe plenus, & callida consilia
 animo meditatus, tanquam ad sanctissimum ingeniorū Asyl-
 lum confugerat, vix parasitationes attritis, exesiq; gnatonū
 more, multorum mensis, victū conquiescit, de iniqua, & æstua-
 ria

Pastomis
 Boccalini
 infigne.

ria Traiani decoctoris fortuna maximè dolendum erit, quæ ad Telemachi ollam eū deduxerit, & in domestico luxu permiserit esse sordidatum. Ita quæ mittam de familia, & externis fortunæ bonis dicere; ad bona animi, ad ingenium, ad eruditionem, in quibus de excellentia, & dignitate auferet scurra delphicus Boccalinus cum Ioannè Georgio grauissimo viro contendere, me conuertam. Atquæ cum mihi certa velut indagine istius ingenij, & eruditionis diuitiæ explorandæ sunt, video per iocosam illam mythographiam, & Centuriarum sylvam, si excurram solum, sese omnes delicias, virtutes, animi ornamenta tanquã tabula viuacibus coloribus delineata explicari. Ita quæ in Traiano mimo pierio historicum, circulatorium, scurrile ingenium commendabo, in omnibus maledicentiæ generibus amoenum colam: acumen eximium ad facetiarum lepores captandos, ad Veneres dictorum accommodatam mentem; ad scommata animum comparatum, extollam studium in comicis salibus, industriam in ridiculis, diligentiam in iocis, & phaleratis nugis, mira sententiarum grauitate, & asciticijs lenocinijs respargendis, quæ ille verborum pondere adeò tēperauit, vt festiuitate delectarent, aculeo percellerent, orationis vbertate, depascerent. In omnibus autem adeò excelluit, vt quod Plauto comædiarū scriptori festiuissimo, adscriptum elogium ferunt, eo defuncto Risum, & Comædiam illacrymatam, iure ad nostrum Appollineū tabellionem ~~Boccalinum licet transferre~~, huius tumulo scommata, sales, facetias, ridicula, Veneres dictorum, lepores, iocos omnes fuisse cōtumulatos. Sed quid ego satyrã prætereo? quid aculeatos morsus, recriminationes sicophanticas, lycæbeas cuspides, lābicos thyrsos, menippæa conuicia, hypponaætea præconia, melonica dicteria, virgulam criticorum censoriã, plagiarum ferulã, inurbana adiurgia, qua Principes, & eruditos omnes festiuo illo dicendi genere malè accepit. Quid lucianã linguam, quam egregiè inflexit habeo in postremis? Quid reticeo, quàm in omnibus festiuo sale carpendis se nauum, & industriū hominem declararit? Equidem, Auditores, patentissimū mihi laudationis campum video, si in singulis insisterem, esse ad Boccalini veteratoris, & procacis hominis ingenium extollendum, patefactū. Et quamquam me nescio quo auctore dissipatus ru-

mor

V I I.

mor hoc loco inrerpeller, auresque conuellat, qui tantam gloriã homini ingeniosissime inuideat; dũ editas à calumniatore Traiano Centurias, Ioanni Francisco Perandã, quẽ ille grati animi significatione epistolographos diciturij fugillãs, multis euehit laudibus, magna cõfidentia adscribit, qui illo apud Henricum Cardinalem Caietanum musarum sacratio, eruditorum contubernio, dum ingenij cõtentione, cum alijs præstantissimis illius Aulã viris decertaret, subseciuus horis, eo scribendi genere, argutissimum illum Poetam Caporalẽ, omnium horarum hominem imitatus, colludere soleret; nostrũ verò malè feriatũ Bocalinum, qui alienis laboribus famã sibi conciliare, & in alienũ aceruum metere probè nosset, furacem solum prædicat, quasi alterum æfopicum graculũ collectorem; attamen nolo tam iniquo esse animo, vt insignẽ ad eò contumeliam patiar inferri homini maledicendi festiuitate claro, ingeniosissimo satyrarũ architecto, acutissimo alienã gloriã vellicatori, in signi nostrorũ temporum Aristarcho, nobilissimo Archilochi discipulo, Aretino suppari momorum antesignano, nouo Roscio histrioni; nõ patiar, non feram tantis vigilijs exsudatas histrionicas Centurias, tam bellè elaboratas elucubrations, tam præclara ingenij monumenta, tantam gloriã, laboriosissimis scriptis comparatam, ab inuido forsam homine obscurari. Nolo hominem hunc dicaculum, & phæbeium satellitem ab occupata maledicentiã possessione deturbari: Traianus plagiarius collegit nõ tantum eruditas ad eò, elegantes, & aculeatas, festiuas Centurias Pegaseas? nihil adiunxit? non exornauit saltem? quin confidentissimè contendo, vnus ingenio, est omnes commentus, vnus elucubranit, bellè concinnauit, egregiè confecit. Ergo etiam illas in Tacitum politicas animaduersiones innumeris protagonorum potius, quam politicorum dogmatibus farcinatas, quas ne ederentur in vulgus prudentissimi Catholicã fidei Quæsitores interdixerunt huius esse felicissimi ingenij partus monumenta doctrinã pernegabimus? Ergo scommata illa metro Italico scripta, quæ pro epicedio, & elogio nobile illud Traiani Bocalini mastigia, sine funalibus funus, & ob miseriam inopiam defuncti, sola vespillonum pompa celebratas in ferias honestarunt, quæ omnium vocibus circumsonant, omnium

nium linguis circumferuntur, & Boccalinum ipsum Diagora Milesij fidum discipulum, & affectam studiosum moribus magis, quam ingenio deprædicant, mendacia dicentur? Ergo illa maledicentissima Centuriarum volumina, & calumniarum sylua Perandæ allorumuè doctissimorum hominum, non satyricu Zoili Boccalini ingenium redolebunt Sed de hoc Heliconio ergastulario, & delphomimo satis: nam me ad Ioanem Georgium Trifsinum propè conuicio accersit oratio, Auditores.

Defiliendum nunc, est veluti è præcipiti, exeso, & confrago loco, in apertam, & spatiosam planiciem, amplo, amenoque coniectu inter virentes florum, arborumque apices summa elegantia dispositas apricandum, dum de Ioannis Georgij Trifsinii laudibus, est dicendum. Bone Deus, quam variz sunt hominum voluntates, atque sententiæ, & quam discrepantia consilia, quam diuersi ad gloriam ingressus, quam distincti euentus, quam distractæ progressiones cum mihi nugatoris, & plagigeri Boccalini, & Ioannis Georgij Trifsinii grauissimi, & modestissimi viri studia, officia actiones propono. In Trifsinio cuius gloriam iste virga, illa Aristarchi censoria, in iudicium eruditorem vocare conatus est, omnia ad nominis immortalitatem constantia, vno, laudabilique semper tenore respondent, familiaris genus nobilissimum, suscepta vitæ ratio honestissima studium commendabile, rationes laudabiles, bona animi affluentsissima; officia hominis prudentissimi; fortuna quantum ne quisquam alius votis concipere possit, qui moderato sit ingenio, felicissima; trophæa ad nominis celebritatem comparata gloriosissima; monumenta gloriæ posteris relicta, vt in virtute, & honestate collocata, ita ad æternitatem constabilia. Atque si primum à gentilibus familiaris libet repetere Ioannis Georgij claritatē, è quidem, Auditores, mihi rerum humanarum momenta perpèdenti, cum me ipsum colligo, & clarissimæ familiaris antiquitatē, gentiles heroes, monumenta laudis, ad vltimam vsq; præteritarū rerum memoriam cogitatione reuocata relego, illud occurrit inter cetera admiratione dignissimum, adeo omnibus hanc veræ, solidæque nobilitatis nominibus excellere, vt cum habeam plurimas, quibus Trifsiniam conferam, nullam, quam antepoam confidentissimè cognoscam, me non habere.

IX.

Tres omninò sunt gradus, quibus familiæ genus, suos in gentiles, solet splendorem transferre, & transmittere nobilitatem. Primum occupat proluxa annorum serie, multis confirmata sæculis, longa vetustate nobilitas propagata. Secundum præstantium herorum numerus. Tertium virtutis genus, quo gentiles, familiæ gloriam pepererunt militari studio, litterarum laude, & religione distributum. Quolibet se maximè confirmat gradu, nobilissima Trifsinorum familia, vt cum primordia repetit claritatis, quando vltima recurrit annorum tempora, nunquam progressibus sæculorum sentiat splendori tenebras offusas, aut silentium impositum nominis celebritati. Meministis, opinor Auditores, quàm celebres extiterint *Ἡ Τροισίνων* populi in ipsa Chersoneso siti (Trœzenij à Latinis dicti sunt) atticæque societatis cùm primis illustres illo præsertim tempore, quo Xerxes in Græciam traiecit, pubem enim suam Athenienses barbarico obruti bello, Trœzenijs alédam, ac liberalibus artibus erudiendam tradidisse, retulit Plutarchus in vita Themistoclis. Ab his Trifsineæ familiæ gentiles, nobilitatem suam traductam agnoscunt, & prædicant: Achilles enim Alcasto, & Erycina Athenarum Duce genitus, signa Belisarij in Gothica expeditione secutus sub magno Imperatore Dux impiger, pulsus è Venetis oris Gothis, gemitulum stemma, & patrios lares à sæuissimo Odoacre Gothorum Rege, quondam eiectos, & pulsos, Vicentinæ, & Laudensis ciuitatibus restituit. Quòd si antiquitas generis aliquid adfert ad nobilitatem momenti, Trifsinea decertat ad eò cum plurimis, vt quàm paucissimas cognoscat antiquiores: atque eò nobilior censenda est, quod nunquam intermortuam gloriam rursus excitarit, amplissimo herorum numero semper celsiorem. Quod enim virtutis genus tam commendatione dignum est? quæ laus tanta omnium acclamatione celebratur? quod studium cuiquam dignitatem, splendorem, famamque conciliat, quo se Trifsinea familia, non iactet excultam, celebratam, exornatam? quid verò vlla alia celebrior habet, aut in præclararum rerum memoria singulare, aut in nominis celebritate rarum, aut in consignatis memoriæ posterorum virtutis monumentis tam celebre, quo non sit beatissimè cum-

A

mulata?

Trifsini

mulata? Hæc publicas tabulas virtutis gētilitiz, & gloriæ præcones habet, quas proferat non paucas. Hæc incisa heroica laudis monumenta omnium consensu civium, & contestatione populorum ostendit. Hæc elogia, hæc equestres statuas, hæc trophæa ostentat, innumerasque heroum imagines quocumque virtutis, dignitatis, gloriæ fastigio insigniter illustres: Hoc vno admirabilior ceteris, dum cum alijs confertur, quod alias vno gradu constituisse satis est, vnde gloriam trāsmiserint in posteritatem, scilicet vel militari laude, vel regenda Republica, vel legationibus obeundis, vel litterarum ornamentis, vel demum pietate, & religione insignes illustrasse. In Trifsinea vero, & singula commendatur, & omnia, & aded honesto celebrantur præconio, vt æquè sit in omnibus, quàm reliquæ familiæ in singulis gloriosa.

Sauinam ciuem Vicentinam, & Laudensem, dum suos censeret Gentiles habet Trifsinea familia, quam referat in tesseram primo loco nobilitatis: Sauinam illam dico, sanctarum viduarum albo adscriptam, quæ primis illis temporibus, cum Apotoli Euangelicæ doctrinæ satu copiosam sementem fecissent, & in hunc agrum primis germinibus vernantem sæuus immisus Aper eum fœdissimè deformare conaretur, gladius scilicet Tyrannorum, Christi martyrum sanguine crudelissimè maderet, Laudæ Sanctitatis laudem nullis intermorituram sæclis, familiæ gloriæ comparauit. De qua nè longius ferar, illud attentione hæc vestra dignissimum est, quod sanctissima mulier rorem Christianæ pietatis affluenter aded in sinum exceperit, vt cœlestibus deinde diuinæ gratiæ imbris perfusa fructus insignes ediderit charitatis. Sæuebat impius, vt dicebam, mucro in eos, qui Christo Domino nomen dedissent, quo tempore Sauina mortalium militabat in regno. Squisimis tormentis excruciatu passim contrucidabantur: inter cetera verò efferatæ crudelitatis spectacula, illud penè horrendum, ac immane videbatur, quod non vbiq̃ue solum lanienæ humano sanguine defædatæ in oculos incurrerent, sed passim obtruncata capita, articulatum concisa membra, respersa bustis arua, inhumata cadauera auibus, ferisq̃ue proiecta, horribile humanis oculis spectrum impietatis exhiberent. Hic igitur Sauina
Lacænis

XI.

Lacensis animosior, cunctus pectus diuinis aestuabat flammis, ma-
 sculo animo, impauida colligere nocte sanctissimas victima-
 rum Christi reliquias, honesto loco contumulare, tanto studio
 incepit, & animo, nulla ut Prætorum edicta à suscepto consi-
 lio pietatis dimouere, non pericula percellere; non difficulta-
 tes retardare potuerint, quin humanis sanctorum martyrum
 corporibus sibi lauream cælo contexeret immortalem. Hæc
 parentalia sacris Martyrum manibus, hæc silicernia, quibus
 pauperes refocillaret, secretis in ædibus parabat; Hæc illorū
 præfica, quæ non mortis infortunium deploraret, sed vitæ sem-
 piternæ felicitatem gratularetur: non nœnias, non threnos, lu-
 gubresque elegias, sed hymnos genethliacos, quibus natalē
 diem, & cælestes Christi Martyrum caneret triumphos, dome-
 sticum in conclaue, vbi exposita ab impijs corpora detulisset,
 sacrum funus peragebat. Sed non pigeat hoc loco, quando
 periuocanda incidit occasio, admirabilem planè de Sauina san-
 ctissima vidua, retexere narrationem. Nauabat inuidissima
 animi virago operam hanc, Christi Martyrum humanorum
 diligentissimè, quâ Laude, quâ Mediolani contumulabat, &
 iusta perfoluebat Sanctissima. Ergo cum fortissimi duo Chri-
 sti Milites Nabor, & Felix, christianam militiam sanguine cõ-
 signassent, iugulata verò cadauera inhumata iacerent, vbi que
 prætorianæ iacerent excubiæ, difficileque esset, Laudæ, tam vi-
 gili custodia sepulchro condere, anxia Sauina, vbi ea intem-
 pesta nocte sustulisset, iubet carpentum phaleratis mannis ex-
 pediri, in hoc sacra busta quanta potest sedulitate occultat,
 eoque conscensore ad Mediolanum tendere imperat vernacu-
 culo Aurigæ. Vix oppidi (Legnano tunc nomen erat, nunc mel-
 lis miraculo Melegnanum dicitur) in conspectum se dedit, cū
 vigiles custodes, iubent insistere, quod pergat, quid ferat con-
 tumacissimè explorant. His diuinæ Sauina plena confidentiæ
 se Mediolanum maturare, mellisque dolia secum deuehere
 respondet: tum illi militari inurbanitate insolentius sciscitari,
 sacrum viduæ furtum contrectare curiosius pergunt, cum ecce
 diffluere liquidissimo melle carpentum vident. Porrò Sauina
 diuinam bonitatem demirata, verum militibus edisserit, reue-
 lat sacra pignora: illi miraculum non tam mente admirabun-

XII.

da, quàm pia concipiunt, Sauiua Christianæ fidei faces præferente, profanam militiam protinus eiurant, cęlestiq; sacramen-
to Christianæ militiæ adstringuntur. O facinus insigne; ò dignum immortalitate pietatis monumentum; ò viduam verè dignam, quam sacras ad aras deuocatam, Ambrosiana Ecclesia prosequatur, cuius corpus honestissimum in locum, S. Frã-
ncisci in Templum, post mille, & trecentum annos, à S. Carolo Borromeo translatum, cum incorruptum reperiretur, & sanctissimæ Viduæ integritatis auctoramentum fecit, & Trissinez familiæ trophæum renouauit. Non minorem sibi peperit laudem Sanctus Fœlix, Trissini j stemmatis matrem a claris progenie, vt prisca referunt eiusedẽ familiæ monumenta, cuius gloriosi agonis memoria, in fastis Romanę Ecclesię, tertio Idus Iunii celebratur. Hic enim dum Christianam pietatem veneraretur, & coleret, à sæuissimi Diocletiani licitoribus, è patrio Vicentino solo diuulsus, Aquileiam pertrahitur, laniatibus adigitur, acerrimis vrgetur tormentis, sed dum fidei tectus præsidio, Tyranni conatus eluderet, ab impio Iudice capite damnatus, ceruices constanti animo carnifici tradidit, & glorioso perfundus martyrio; lauream tryumphalem in Cœlo promeruit. Mittam alios, quorum pietas, & religio, vt in signis enituit, ita maximum peperit familiæ splendorem; eorum tamen memoriam silentio obruendam non arbitror, qui in eadem ciuitate Laude, vbi diù versata est Sancta Sauiua, Deo, diuisq; templa excitarunt, hos inter eminent Martinus, qui nobile phanum suæ religionis monumentum, Sancto Martino, quod hætenus in Tressino dicitur exædificauit, diuitijsque iurepatronatus auctoratum quamplurimis ditauit, cuius pietatem eius Gentiles secuti, tria alia templa liberali munificetia ibidem erigenda curarunt. Anteuertent nihilominus Martini, cæterorumque pietatem ij, qui Vicentiæ degebant è gente Trissinea; Ingens enim templum Archangelo Michaeli extruxerunt, quorum vetustissima stemmata in parastadibus structionis arcuatæ aræ maximæ, adhuc visuntur; excelsiore tholo annis præteritis à religiosissimo, & eruditissimo Comite Galeatio Trissino, & ob multos quos texuit, & edidit in sacram scripturam commentarios celebri viro insignitum. Ex-
tant,

X I I I.

tant, & in veteribus ædificijs Ecclesiæ SS. Philippi, & Iacobi Patrum Congregationis de Somascha Trifsineæ familiæ antiqua insignia, Longobardorum characteribus exornata, extât sacella, aræque innumeræ, quæ fidem astruunt, gentem Trifsineam, vnâ cum nobilitate, perennem ad posteros sanctitatem transmisisse.

Iam mihi secundo loco recensenti, qui literarum laude flo ruerunt, quàm speciosa series iustranda in mentem, oculosq; occurrit. Habeo multos, habeo insignes, habeo quocumque literarum genere celebres, quos in Trifsinea familia disciplinarum laude triumphantes. iure omnis posteritas demiretur. Prodeat primus omnium Alberrus, insignis ille Taruisij Antistes, & Ordinis Minorum, & Trifsineæ decus familiæ, cuius præclaras, & nullo æuo reticendas laudes, metro, & marmore exarari Taruisini ciues curarunt, & ob profusos sumptus diuitis agnomine decorarunt Prodeat Manfredus, qui Vicentinae præfuit Ecclesiæ, multis exornatus elogijs, & elatus laudibus, ob egregiè nauatam operam in regimine episcopali. Non minore laude dignus censendus est Iacobus Cælestini ordinis canonicus, qui sanctissimis moribus, & doctrina effulgens, cenobium suæ Congregationis patribus, gentilibus suis annuentibus, & fauentibus, non procul ab vrbe Vicentina extruxit, quo in secessu, insignis ille Præsul B. Laurentius Iustinianus, & magnus ille Rom. Ecclesiæ Pontif. Eugenius I V. perdiu vixerunt. Prodeat demum Bonaventura Ariminensis Ecclesiæ præsul, qui munificentia, & pietatis exemplis, & platonica cyclopædia resplenduit. Post hos sanctissimos Antistites, magnus ille sese mihi offert Diolacora, qui alter veluti Solon, vel Lycurgus, municipales leges scripsit Vicentinis, quique obeundæ etiam legationis onus apud Cæsarem, Romæ tunc commorantem, pro patria suscepit, cui pro ciuibus suis fidei iuramentum præstitit, subscriptaque chytographa, antiquitate verenda, in pluteis tabularum Romani Capitolij asseruantur Enituit post hunc Diolauantia vir prudentissimus, cuius est crebrò repetita memoria, in vetustissimis Vicentinae ciuitatis publicis comitijs. Sed agite, Auditores, cum Aloysij memoriam repetam, qui suæ ætatis ingeniorum Phœnix om-

nium eruditorum approbatione est proclamatus, quam vobis
 faciem proponam? In hoc enim ego non admirabile esse cen-
 seo, quod problematum medicinalium libros sex, nitra eru-
 ditione, & elegantia elucubravit, & ediderit: quod publicus
 professor Ferrariensis in Gymnasio tota Italia, Europaque
 per celebri, exedram magno nomine, auditorumque frequentia
 occupavit, quod GILNERAS egregio elogio, in suae Bibliothecae
 tesseram ascripserit, non inquam hoc magni facio, cum illi hoc
 commune sit cum plurimis, illud admiratione dignum pra-
 dico, quod rarum, ipsa ferè raritate inauditum, incredibili in-
 genij felicitate, eam consecutum fuisse gloriam, ad quam alij
 vix confecta aetate adspirant, cum quinto supra vigesimum an-
 no, quo omnium mœtore occubuit, excedens è viuis, vita feli-
 citer honestis officijs, & laudibus cumulata, sit adeptus im-
 mortalem hanc nominis celebritatem. Hic ego Hieronymi
 sapientissima Iurisprudentia responsa proferam? Achillemne
 producam, qui poeticum studium cum Iurisprudentia laude
 ita coniunxit, ut cum in utroque genere celebratissimus esset,
 dubium reliquerit, quonam excellentius emereret. Hic nê (eru-
 ditissime GASPARK, quem honesto hoc iudicio, & gentilis
 tui Ioannis Georgij contra maledicum obtrectatorem, aside-
 re vehementer gaudeo) hic nê Gasparem Avum tuum, hic nê
 Alcatum patrum recognoscam? quorum recentissima me-
 moria, maiorum vestrorum claritatem non intermori posse de-
 claravit, dum alter Bononiae, Vgone Boncompagno doctore;
 qui postea ad summi Pontificatus apicem euectus Gregorij
 XIII. nomen retulit, eos in disciplina iuris, progressus fecit,
 ut cum insigniter excelleret, ipsum Vgonem in admirationem
 rapuerit, & amorem. Alter vero Patavij primum, tum Bono-
 niae Laurea Doctoratus, ideo insignitus est, quod ob insignem
 eruditionem, utraq; civitas tanquam alterum Homerum, suum
 esse præclarum hominem, iurè repetere posse arbitrabatur.
 Hic meam ad te, eruditissime GASPARK, compelleres oratio-
 nem, qui tuorum gentilium gloriam ita sustines, ut tuam pro-
 pè fecisse videare. Sed consultius, me conticescente, celebret
 Roma, quae primos florentis aetatis ingenij fructus delibavit,
 dum in Collegio Clementino, auditorum frequentia, & accla-
 matione,

matione, te Aristotelem in rethoricis, & poeticis interpretatam, demirata est. Celebrent nobilissimæ Italix ciuitates, quibus eloquentiæ fontes sacris concionibus æperuisti, celebrent luuenatienfes ciues, qui tuæ facundix viribus victi, Patribus tui ordinis, ædes mira celeritate exædificarunt; Celebret Minimorum apud Barium congregatio, dum eloquentiæ tuæ fructum, in sacris item concionibus in Archiepiscopali templo, toto quadragesimali tempore, insignis illa vrbs, & nobile totius Adriatici maris emporium percepit, & pro Cœnobij eorundem patrum ædificio, vnica exactione, ducentum nummos aureos corrogauit. Celebret Neapolis, Genua, Cremona, alięque Italix ciuitates, & demum hæc ipsa vrbs, quæ tibi hoc anno, in frequentissima Diui Moysis basilicâ, in magni ieiunij nuperrimè elapsis diebus, celebri in suggesto, concionanti applauduit, quo in templo magni nominis oratoribus, ad eam laudem solum patuit: celebrent Patres tui in Casertana præpositura, dū tenui, egenoq; cœnobio, vetustate collabentes ædes, quæ vitiosis parietum rimis vbiq; inimicum excipiebant imbrem, in maxima domesticarum rerum inopia, & solitudine, non solum restitutas, sed amœnissimo etiam Pomario auctas contemplantur, quin, & Templum vastæ molis, Iulij Antonij Sæctorij Cardinalis Sanctæ Seuerinæ (cuius honestissima viget recordatio) auspicijs, & impensis cœptum, post obitum eiusdem intermissum propter ædificij laxitatem, à te egregia animi excelitate, quinque mensium spatio, magnis fornicibus extructum, vtraq; parte peristilijs, & medianis columnis, marmore exciso, & expolito, ornatum vident, & diuino iam cultui consecratum: celebrent iidem in Genuensi Præpositura, quod templum Sancti Spiritus nouis Aris exorasti, marmoreamque B. Virginis statuam excitasti, & lararium artificiosæ picturæ imaginibus, nouo in tua congregatione inuento, tuo ingenio depictum extruxisti, cum ibi eiusdem Congregationis Patres, sanctitate principes, insignibus elogijs à te honestatos, oculisque omnium expositos, ipsumq; demum Patrum domicilium, multis instructum ornamenti reliquisti. Hic tandem Roberti eruditissimi viri, memoriam repetâ, qui musis omnibus æquè charus, nō tam numero, & rhythmo, latialis, ethruscæque poe-

sis, quam harmonico fidium modulatu, peritissimus fuit, Ro-
 manæ certè curiæ delictum, ni in suæ iuuentutis flore, quinto
 vix lustro exacto, Tibure quò secesserat, in principū Atestino-
 rum Villa, omnium mœrore occubisset, sed lucum demortui
 abstergat Reuerendiss. Serrani, Roberto, fratris superstitis, no-
 minis, & virtutis maiestas, qui prothonotarij apostolici, inti-
 mi cubicularij, & Edeatræ officijs, à Sanctiss. Paulo V. Pontifi-
 ce maximo honestatus, in Palatina Romana curia ita effulget,
 & eminet, vt in eo vrbs vniuersa non modò in politioribus lit-
 teris eruditionem, & in Iurisprudencia peritiam suspiciat, &
 colat; sed animi mores candidissimos, religiosissimæ vitæ, &
 Christianæ virtutis exempla, & pietatem in egenos miretur
 impensius. Nec prætermittendum arbitror Reuerendiss. Hiero-
 nimum, Serrani nepotem, bonarum artium florem, & ciuiliū
 legum, & prudentiæ sacrarium, qui ab eodem summo Pontifi-
 ce Paulo V. Rauennæ Urbis Gubernator electus, eo in mune-
 re, tantam sibi peperit famam, & laudem, vt ciues illi gentili-
 tia Trifsinorum insignia, excidi, & pingi publicis in locis ad
 eius nominis æternitatem, passim curarint. Omitto Petrum
 Franciscum poetice landis gloria clarū, & architectandi scientia
 celebrem, qui in Trifsinæ familia lauream poetarum nun-
 quā arescere posse, & ingenia semper felicissimè floruisse de-
 clarauit. Certè dum vos recolo, subit in mentem Oldradi gen-
 tilis vestri, quem vos hac ætate virtute, æmulatione, si non for-
 tuna, videmini exæquasse: hic enim Mediolanensis ciuitatis
 moderator renuntiatus, præclare ad eò eam prouinciam cala-
 mitosissimis Reipublicæ temporibus implicatam tractauit, vt
 declaratam Mediolanensium in fortunatissimum virum, & de
 ciuibus optimè meritum animi propensionem, equestri mar-
 morea statua, quam in mercatorum foro Mediolani adhuc cõ-
 spicimus posteritas veneretur, cuius inter cetera ornamenta,
 illa recensentur eximia, quod grassantem hæresim Catharo-
 rum, qui & Credentes dicti sunt, magno sit studio insectatus,
 quòd sedulam Diui Petri martyris prædicarum familiæ, in
 deturbandis hæreticis sua auctoritate, & decretis operam iu-
 nerit, quâ propter DEFENSOREM FIDEI publicis, quæ
 adhuc extant marmore incisiss. litteris fuisse videmus procla-
 matum

XVII.

matum, quo illustriori elogio, titulouè insigniori, quem potentissimi huius sæculi Principes expetiuerè, potuit honestari?

Nec verò, vt ad tertium nobilitatis gradum accedam, Trifineam familiam, Pallas minus in toga excoluit, quàm in sago, non minus latum clauum illi, quam paludamentum concessit. Incurrit in mentem primùm strenuissimus bellator Vectarus, qui à Grimoaldo Longobardorum Rege, foroiulensium Ducaria dignitate donatus, celebri illo, ac penè prodigioso prælio ad Natisonem fluuium, sclauos factionis studiosos ingenti clade affecit, & pacem Italiz, sedatis bellorum tumultibus, ac disiectis infestissimis barbarorum incursionibus restituit. Incurrit Alexander, qui oppugnata cum maritimis Venetis Ra-uenna, longobardisq; inuasoribus exactis, nobilissimam urbem efflagitante Roma. Pontif. Gregorio restituenda Exarcho curauit. Incurrit Nicolaus, qui à suis ciuibus, in magno Italiz dissidio, Vicentinæ vrbs Gubernator electus, mox ab Imperatore Henrico, pro quo fortiter contra Ardoinum militauerat, eiusdem vrbs dominatum pro se, suisque nepotibus obtinuit, maioribus postea ab Imperatore Conrado insignitis honoribus, cuius rei, testes hucusque sunt, præter vetustissimas tabulas, conflati iisdem temporibus, Cæsaris auctoritate, in Vicentina vrbe, argentei, aureique nummi, in quibus gentilicium Trifsinorum stemma cussum inspicitur. Incurrit Meliorantia Comes Valdanei, Dreseni, Corneti, & Charientę, bellator sanè impiger, manu, & consilio promptissimus, qui bellicos tryūphos posteris recensendos reliquisset quàm plures, nisi Actiolini Patauinorum tyranni, quem tuebatur necessitudo, egregium virum ab hac gloria importuna reuocasset. vicentinos enim penates ob id relinquere coactus, Veronam ad Actiolinum transfuga honestissimè perfunctus, et si militiæ trophæa, non tamen virtutis bellicæ sæpius declaratę commendationem, compressit, qua etiam in vrbe ponè templum diuæ Mariæ in organis sacrum, erectum est ei sempiternæ memoriæ, quod adhuc extat marmoreum sepulchrum, & ornatissimum virtutis monumentū. Sed Vguccionis Meliorantiz filij, non est contegenda laus, qui à Federico II. Imperator. ad quem, in magno patriæ dissidio cum Zufreddo fratre confu-

gerat,

X V I I I.

gerat, prætorianorum equitum ductoris munus obtinuit. Incurrit alter Nicolaus, & operum magnitudine, & nomine magnus, qui post exantlatos militiæ labores, exturbatisque ex agro Vicentino, suisque castris regulis Scaligeris, dum honesto in otio quiesceret, nobilem, & vberriam soli eiusdem partem, propè Alpes, Clampo, Agnoque fluminibus irriguam, quam à suis Auis, & Atavis, hæditario nomine susceperat **TRISSINEAM VALLEM** nuncupari voluit, cuius rei Agni fluminis accolæ, monumētum, quod hucusq; in Ecclesia sancti Clementis visitur, in lapide marmoreo excitarunt. Incurrit alter Ioannes Georgius militaribus clarus trophæis, qui castra omnia eiusdem **TRISSINEÆ VALLIS**, pulso Picinino magni nominis duce, Venetæ Reipublicæ Imperio adiecit. Incurrit Leonardus sacri Romani Imperij Vicarius, & Maximiliani inuicti Cæsaris capitaneus Generalis, qui strenuè ad eodè decertauit ad gloriam, vt magis ipse egregijs actionibus, & incorrupta fide, & quasi alter Attilius Regulus, extrema etiam vitæ periclitatione, adiunxerit muneri, quàm receperit dignitatis. Incurrunt post hos, quatuor, illa fulmina Martis, cataphractorum equitum Duces, Ludouicus, Alexander, Nicolinus, Bonifacius: quorum primus, & militiæ laude, & poeticiæ virtutis gloria præclarus, Musas etiam, velut peltatas Amazonas, inter armorum strepitus, victrices incedere posse declarauit. Alexander verò in magno rerum venetarum discrimine, furentibus cameracensis fœderis principibus, fide incorrupta, & magno animi robore dimicans, magnam sibi beneficentissimi Senatus gratiam peperit, multasque quos promeruerat honores obrinuit, tertius autem Nicolinus diro illo apud Bononiam conflictu, dum Gallica arma Italiam concuterent, strenua dimicatione, hostibus parefecit, latiam virtutem, vel in captiuitate, hō posse succumbere. Quartus demū Bonifacius, qui Nicopolim prius, mox Dalmatica in prouincia, binis cataphractorum alis, diuturno cōflictu constantissimè Castrum nouum oppugnans, ad deditiōem coegit. Eo in bello, quo sancto fœdere Paulus III. Summus Pontifex, Carolus V. Imperator, & Senatus Venetus, coniunctis armis, hostiles Turcarum iniurias propulsabant. Hic ego, quid Iacobum prætereo virū
om-

X I X.

omni commendatione dignissimum, multis laudibus celebratum, ab omnibus ijs, qui partem à nostris apud Echinadas, de christiana fidei hostibus insignis victoriae trophaea; historico stylo, descripta reliquerunt. Cum enim in triremem, quam gentiles sui à sacro illo foedere excitati, aere proprio, pro fide, & patria armauerant, & ille trierarchi munus exercens tutadam susceperat, Turcarum non vna, sed plures simul triremes magna irruptione, impetum fecissent, militesque sui, hostium multitudine perterriti, animum despèdissent, solus è puppi nudato ense, irruentes Turcas, tanquam alter Cocles repressit, plurimis trucidatis, deturbatis alijs in profundum, & si vnum Iacobi iugulum petebant omnia hostium tela, eorum tamen conatus fregisset, nisi tormenti bellici ictu peritus, triumphantium in caelo militum copias, suo interitu auxisset. Neque verò dicam, quam multos Belgium, illa nostrorum temporum ob acerba, quibus assidue vexatum est bella, militum exercitissima palæstra, Trissinae familiae bellatores educarit; Marcum enim Antonium reticeo, bellicis militiae laboribus innutritum, qui ob incredibilem rei militaris scientiam, felicitatem, auctoritatem, inter bellicos Serenissimi Principis Archiducis Alberti consiliarios adscriptus, prudentiam in consilijs, fortitudinem in periculis, ita declarauit, & fidem, ut deuotum catholicae maiestati caput, dum perduelles à Susana obsidione auertere conaretur, plumbea glande per guttur traictus, in Cassantij insula, celebri in certamine, vitæ profusione honestissimè litavit, cui viro iusta parentalia Bruggarum ciuitas, funestissimo comploratu, & honoraria pompa, qua insignioribus ducibus, & dynastis parentatur, iubente id Serenissimo Alberto, in Ecclesia Sancti Francisci perfoluit, cuius etiam meminuit Pompeius Iustinianus, insignis nostra ætate scriptor, & miles, in suis cõmentarijs de Bello belgico, quos manu scriptos reliquit. Vetustissimæ dèmmæ, & lectissimæ nobilitatis, argumenta multa suppeterent principum coningia quamplurima, quibus gens Trissina claruit. Vnum ex multis referam, prudentissimæ nempe, & pudicissimæ feminae Veronesis Scaligeræ, inclyti illius Mastini Scaligeri Veronensium Principis filia, quæ, ut testantur illi, qui Scaligerorum

rum

rum stemmata recensuerunt, & publicis exposuerunt tabulis, tadis connubialibus, & nuptiali thalamo Comiti Iacobo Trifino iuncta est, & non tam intulit, quam reperit in Trifsinea familia nobilitatem Itaque videtis, Auditores, quem virum perat deliri Bocalini delphica illa scōmata, conuiciorū cloaca, & colluies, & inurbanæ dicacitates. Videtis quam indignè, de usurpato AVREI VELLERIS phrœnoschemate calidā illā instruat accusationem. Cognoscitis .i. tot præstātissimis heroibus sæcundam, & sætam Trifsineam familiam, argoo celebratissimo Nauigio quāmsimillimā, ad vellus aureū virtutis, gloriæque fortunatissimè adnauigasse. Sed, ægite, qualis heros in hac Argo aduectus Ioannes Georgius extiterit, iam perpendat ludionum epitome Bocalinus, vt sciat quem virum amarulentissimo illo suo facetiarum felle resperferit, & rabidis centurijs icerit, quāmqum minimè sum nescius scenicum elucum Bocalinum, consultissima sententia, in hominem, quem sciret celebritatis nomine clarissimum agere voluisse Aristarchum, (vel, vt verius loquar, Bocalinum) quod fortè suis illis venenatis dicitarijs, & mendaciorum culeo, speraret se posse cum ornatissimis viris, & eruditissimis, ingenij contentione, de dignitate, & excellentia decertare. Verum tu nè vecors, & Sciole Bocaline cum Ioanne Georgio de generis nobilitate, quam insulè in aurei velleris simbolo declaratam irrides, cum non possis, audes de ingenij præstantia contendere? Bone Deus anser olori, bubo lusciniæ, noctua aquilæ, graculus fidibus, pica fireni, sus Mineruz, amurca oleo, frondes fructui, vmbra soli comparatur? Ingenium tuū, tuo te pede metire, ineptissimi, & insulsiissimi congerronis, linguacis, & morologi, animus nugalis, & popularis perridiculæ seruiles, humiles, ioculares, & pedestres sententiæ, studium illiberale, vanidica scripta tua, non lucernam, vt illa vigilantissimi Demosthenis, sed muscerdas olent, Smintheo potius, quā parnassio Apolline digna. Noli de hac graui in te animaduersione conqueri, nè graue litteratorum iudiciū, in tua causa iniquum accusa, est oratio mētis interpres, & cordis sunt scripta, orationes. Quid igitur dum aliena scripta vitiligas, ea redolent, quæ posteritati consecrasti, Murcia

non

Aureū vell'
Io. Georgi
Trifini
impresia

X X I.

non Minerua diſtante ingenij tui monumenta? Quid ſapiunt accurata diligentia, ſolertiſque lima elaborata noua illa tua Pirrhandrica commenta, & dyonyſiaca ſcommata? qualis in illis tuis ſillis, & nugis, ſimeto, & latrina dignis mentis facies elucet? Tuis te pingam coloribus, archigenis, & Anticyra indiges, nouimus ex genere dicendi, ex olidis ſententijs, ex ſucis argumentis, in amœna oratione, qua te planè totum, vt noſtrorum temporum omnium irriſor ſannio, a ſilus aculeatus, & fucus moroſus, ſed Bauio, & Meuiſo inſulſior, & Patteçione calumnioſior, ex fece, & proluuie ſatyricorum emergeres, ad Menippum, & Ariſtarchum, ad Archilochum ſtudioſè conformaſti. An liberalis prudentiſque hominis eſſe arbitraris, in hominum famam, acerbis diſterijs conuolare, illuſtria præſtantiſſimorum virorù facta vulpinari, doctiſſimorum quorumcùque ſcripta naſo ſuſpendere, decachinari, genuino mordere, canina dicacitate, & inſectatione percellere. Noſti, què Seneca ſapientiſſimus aliquando ſcripſit, & dignum Socrate apophthegma duxit, rem ſcilicet eſſe dijs, & hominibus exoſam, inſamare virtutes, & malignis ſermonibus ſancta violare; decebat nè ciuem Romanum neglecta maiestate Patriæ infami holophantarum arte, chenica alienis in terris aucupari, æquù nè erat leguleium, quia togatum iam doctorculum poſthabitis umbriferis lyceis, & doctiſſimorum virorum gymnajijs, conductitia mercede, in triuijs, & compitis publicitus paraſitari? Quam ſtudioſi, & urbani viri partes eum proſequi exiſtimas, qui à nullius ſe temperat morſu, qui in celebres quoſquè viros ſecurim, & plagas inſligat, aciem calami diſtingat, eorum elucubrationes linguæ iaculo confodiat, acerbè, direquè perſtringat, omnium gloriam ſtudeat obſcurare? Hoc nè eſſe cenſes politicam viuendi rationem, quod iactas, præſcribere? Hoc nè præcepta morum, & officia ſtudioſi hominis edocere? Sed qua orationis grauitate id præſtas? quàm grandi, ornatoque dicendi ſtylo: omnia tuiſin ſcriptis abſona, diſſentanea, inculta, humilia, & Leſbijs digna, nihil reconditum, vel atticè dictum, nihil hominis frugi, ſed oſcè multa, & putidè, ſordida omnia, & ignominioſa, Pyrricho rypographo digna, è medio petita, ex triuijs interdum, & tuis ſidiſſimis ganeis,

ganeis, in quibus diem tandem claufisti extremum accepta, orationis genus flacidum, impexum, vietum, dumosum, lacunosum, populare, & scurrile, subdolo mercimonio accommodatum, quod nec succum, nec sanguinem refert in venis grauium sententiarum, vt præter scurriles quasdam affanias, friuolas gerras, garrulas apinas, tricasque, & si quid vilius istis, quod è copreis Musarum papyris, cum mediastinorum turbe Parnasi ascitus, scaphia stercorosa detergeres, deprompsisti, nihil admiremur. In omnibus demum scurraris, desipis, ineptis, deliras, elatras, tricaris, cachinisque dehonestissimis, inuenustis iocis, inscijs illusionibus, incogitatis diris, probos viros lancinas, & incessis. Omniaque à te edita, gibbera sunt & deformia. At verò confer te ad Ioannem Georgium Trissinum Italicæ Heroicæ poësis lumen, vel verius numen, huius ingenium vt acutum, disertum, comptum, numerosum. & graue, ita quæ reliquit ingenij monumetra omnium confessione dignissima, quæ æternitati consecrentur: quàm multos ille, quàm eruditos libros maxima doctorum hominum commendatione posteritati elaborauit, cuius in scriptis reconditam eruditionem admirantur omnes, non solum qui politioribus litteris delectantur, sed qui peritioribus disciplinis affatim imbuti, grauiora, & occultiora in aliorum scriptis requirunt. Suspiciunt enim eruditi, & colunt exquisitam, variamque rerum omnium cognitionem, subtilitatē, acumen dicendi: agnoscunt illius, & amant in soluta oratione musculos, & nervos, in carminibus elegantiam, maiestatem, in vtroque verò genere prædicant grauitatem: iubas, toros, amaritudinem interdum, instantiam, non rarò suaues tractus, ἄτηματα ἀγρονισματα, omne demum, quæ verbis, quæ sententijs elaboratam dicendi rationem, & cuncta plena esse pondere, & lauore docti omnes fatentur. Ioannes Georgius, nulli antea ethrusco sermone scriptori, peruiam, Parnasi collis summitatem incredibili ingenij solertia, sibi patefecit: nam quamuis nobilissimi poetæ Franciscus Petrarca, & Dantes Aldigerius, ille lyricis, hic grandioribus poematijs, laudis poeticæ gloria insignes celebrarentur, nullus tamen antè Io. Georgium, ausus est grandiori Epici carminis stylo heroicæ actiones Imperatorum, trans-

X X I I L

trāsmittere ad seram memoriam posterorum, nullus paludamenta Imperatorū, & Regum syrmata in scenam tragico dramate perducere. Hic primus maxima ingenij felicitate, Epicū poema ethruscis versibus cōponere aggressus, illud perfecit, vt secundum iam Homerum Italis Græci, iurè possint inuide-re. Latini verò non Græcis Sophoclem iam inuideant, vel Aristophanem, vel Plautum Siculis Vicentini. Hic enim prudentissimi Imperatoris Iustiniani magnum illud opus, ITALIAE LIBERATAE à strenuissimis bellatoribus, egregijsq; Ducibus, Belisario, Narseteque, feliciter peractum, grandi stylo, epicis carminibus concinnandum æternitati, ac celebrandum dedit: Hic SOPHONISBAE reginæ elegum ac calamitosum euetum dramate expressum, Italicam in scenam, petete Leone X. Pont. max. primus produxit. Hic antiquorum poetarū, qui comicę poesis lauream adepti, gloriæ terminos posteris circumscriptisse videbantur, strenui adeò concertatione ingenij adæquauit, eruditissimo P. emate, metro scripto, quod S I-MILLIMOS inscripsit (cuius meminit Torquatus Tassus in dialogo de nobilitate,) vt quotiescumq; comicum illud carmen lectione percurro, ipsa se mihi antiquæ poesis facies veniendo, grauique aspectu referat contemplanda. Hic Italicis sermonis præceptiones, & rectas loquendi, scribendique formulas, scriptis de Grammatica egregijs commentarijs declarauit. Hic poeticam facultatem eruditis elucubrationibus adeò illustrauit, vt antiquorum poetarum industriam, & eorum, qui in Italicum sermonem, musas nō insuauiter deuocarunt, adamusim patefecerit. Vnusq; nobis Io. Georgius, suis de poetica facultate præceptis, faces ad Heliconem prætulisse videtur. Hic præcepta edidit Rhetoricæ, & eloquentissimus suorum temporum orator, summo cum ingenij acumine facundię suę, laetam eloquentiam, multis, & difficillimis legationibus apud magnos Reges, & Principes ita sape declarauit, vt & eorum sibi gratiam conciliarit, & magnam apud omnes auctoritatem. Hic à viro doctissimo Demetrio Chalcōdyla atheniensi, tanta ingenij felicitate, græci sermonis latices hausit, vt ipso Pomponio equiti Romano, Ciceronis amicitia celebri, ATTICI, cognomen paucorum mensum curriculo, ex sui præcepto-

præceptoris sententia, verius promeruerit: Magistro benemerenti gratissimus, cui Mediolani vita functo, monumentum marmoreum in templo PASSIONI Seruatoris nostri sacrum excitauit. Sed quam eleganter latino carmine exilij infortunium (quod tanto Viro, virtutibus exornato, fortunatissimum cecidit) Seuerino Boetio in omnibus æqualis, consolatus est. Quod fuit scribendi, commentandi genus, in quo Io. Georgius cum maximè excelleret, & ingenium, & stylum non exerceuerit suum? poeticum, oratorium, historicum, epidicticum, dialogicum, dramaticum. Omnem demum politicior litteraturæ rationem, incredibili ingenij felicitate complexus, admirabili quoque scribendi elegantia, suas eruditiones exposuit. En imperite Boccaline, quem virum, furuis illis tuis cæturijs, & mucidis scriptis proscideris, eruditissimum eruditorum, poetarum elegantissimum, oratorum facundissimum; Quem summi, & potentissimi Principes, maximis honoribus honestarunt, muneribus auxerunt, dignitatibus exornarunt. Cuius virtutem Leo X. Summus Pontifex, ille, qui erudita, & amœna ingenia, sagacissimè subodorari solebat, vt amplissimo cõstitutam fastigio, suspexit? Coluerunt potentissimi Imperatores Maximilianus, & Carolus, apud quos honestissimis perfunctus legationibus, vt incredibilem sui admirationem excitauit, ita gloriam comparauit amplissimam. Hunc tu Boccaline lycophanta, alienæ vitæ pensiculator, satyricis tuis strophis, & quæstuosis cantilenis, dignum existimas, quem laudatissimi viri magnis encomijs sunt prosequuti? quem Palladius ille nostrorum temporum in disciplina architectadi Vitruuius, suum doctorem cognouit, magistrum prædicauit. Huius tu gloriam obscurare, dentatis salibus, & bullatis nugis, insolentiq; cõtumelia contendis? Quem Carolus Sigonius lumen illud historiz, illustri, ac immortalis suo stylo, dignum existimauit, qui clarissimi hominis gesta scribere aggressus, nisi ipse interijisset, ab obliuione, & interitu vindicasset. Huius tu tuo gloriosissimè perfuncti nomen, insulsissimis tuis iocis, & posticis sannis, in risum, & contemptum vocas, cuius memoriam ornatissimis monumentis consignatam politissimi viri omnes coluerunt? cuius vel etiam cineres, & vestigia gloriæ, venerati sunt.

sunt. Hic ego Auditores, ludionem hunc Parnasi, alienę famę
 prędonem, ad insignem illum Marcum Antonium Sabellicū,
 in culto illo Carmine CRATER VICENTINVS in scripto
 euoco. Hic ego summum Pontificem Vrbanum VII. apello;
 quorum alter suburbanum Vicentię pomarium, magnificen-
 tissimis, & ornatissimis ædibus in pago Criccoli nuncupato
 extructum, quod TRISSINÆ ACADEMIAE no-
 men hucusque retinet, elegantissimis versibus exornauit: al-
 ter verò, quo tempore nondum Pontifex, Apostolici Nuntij
 apud Rempubicam Venetam munus obiret. Cum interdum
 negotiorum mole liberatus, ad subleuandas animi curas, ad
 Vicentinos, quos summpere diligebat, diuerteret, honestis-
 simis contemptis hospitijis, quę munificentissimi illi ciues, in
 ipsa sua Vrbe sumptuosissimè apparant, vt digno honore
 spectabilem virum, & Archiepiscopum amplissimum excipe-
 rent, eo solo nomine, non procul ab Vrbe Vicentina Criccoli-
 num Io. Georgij Palatium elegit, quod aliquando doctissimi
 Viri Musarum, & Academia extitisset, perindè parietes illi eru-
 ditionem, ingenium, facundiam, elegantiam, Musas ipsas, &
 Apollinem Io. Georgij Trissini, adhuc spirare viderentur. Et
 tamen vnus Bubo feralis Boccalinus, alienę laudis lanius, de
 obscurata tanti viri fama, fuliginosa illa sua mendaciorum
 officina, sperat se posse triumphare, cuius nominis gloriam, ce-
 lebritatem quicumque, vel maiorum, vel nostra ætate habiti
 sunt eruditi, non satis se posse laudibus exornare iudicarunt.
 Quàm existimas (cogor sæpius te compellere) habituras illas
 tuas suppuratas centurias, theatrales & pudendas tricas, apud
 posteros auctoritatem, cū à laudatissimis hominibus illustria
 de Trissini virtute testimonia repetent, cum encomia legent,
 cum insignia glorię monumenta contemplabuntur? An prę-
 clara summi Pontificis Leonis X. in epistolis Card. Bembi cō-
 signata commendatio, an frequens, & illustre Pauli Benij eru-
 ditissimi hominis, testimonium in suis lectionibus academi-
 cis, & adnotationibus in Torquatum Tassum, cū Trissini me-
 moriam summa cum laude prosequitur. An ipsius Torquati
 Tassi, nostrę ætatis Poetę post Io. Georgium Trissinum erudi-
 tissimi, egregia de eiusdem Trissini virtute testificatio, qui

B amicis

amicis suis, cōfirmare frequentissimè soleret, se cum It. Geotgio Trifino sub cervicali cubare, illiusq; poemata nocturna, diurnaq; manu versare: an tot præclarorum hominum auctoritas, an illud præclarum Vicentina Sancti Laurentij in Ecclesia, erectum suo cenotaphio epitaphium (eius enim ossa Romæ cum Io. Lascaris cineribus afferuntur) maledicentiæ tuæ labem non deterget, non obruet dicacitatem, irrogatam satyricis scōmatibus contumeliam non obscurabit?

Sed iam tandem Auditores ab acutissimo isto grinceo pantomimo, sed deside, fatuo, & ignauissimo, inusitam Io. Georgij notam, quàm graniter, quàm seuerè, quàm lute videamus. Equidem cum quod primum criminatur, mecum ipse repeto demiror, & horreo istius salacissimi, & lymphatici delatoris audaciam, & petulantiam admiror, qui acutissimum inuentu, sola irrisione se satis potuisse condemnare arbitretur, nullam proferat accusationis rationem: nam si eo criminandam nomine Io. Georgij industriam noua litterarum adiectione existimat, quod infelicissimum sit euentum consecuta, & cum ipso auctore consenerit, nã, iste iniquo iudicio in discrimen famæ reum agit innocentem, cum dolere vicem hominis laudatissimi debeat, cuius tam malè perditæ, & euigilatæ sint noctes, in exornandis italicis characteribus, prorsus irrideat calamitatem, quam multi nunc in sordibus, ac situ iacerent diuersarum nationum, & sermonum characteres, qui maximum splendorem, & cultum receperunt, nisi eruditorum quorundam hominum industria accessisset, qui nouis inuentis, lumen auxerunt litterarum? Hebræi litterarum notas non tam multas initio habuerunt ad scribendum, sensumque animi absentibus exprimendum, ut non sine labore con signatæ characteribus voces, ab eruditis exciperentur; At ubi industrius ille, iuxta, & eruditus Esdras, nouis inuentis exornauit, ea est hebraici sermonis elegantia, & intellectuioni fax addita, ut iam notis Esdræ cum est illustrata scribendi ratio, suum quasi cognouerit exitum. Quid, cum deinde, qui temporum progressionibus sunt consecuti eruditi, hebraicas litterarum notas punctorum symbolis auxerunt, quæ, qualis, quanta facta est accessio hebraicæ doctrinæ, & eruditioni? Hoc si posteritas eruditorum hominum inuen-

inuentum improbasset, minus illud commodum, quod nunc percipit maximum, diuinus ille sermo fuisset habiturus. Omnes artes, & disciplinz, rudibus initijs cepta, factis tandem progressionibus adolefcunt. Hæc verò ipsa communicandæ absentiæ animi motionis inuentio, agrestia natalia, & planè subhorridos agnoscit parentes, quæ tamen tanquam vrsæ partus nouis posterorum accessionibus suis, ita est partibus conformata, vt ad omnes tandem numeros absoluta videatur. Nam si vltimam temporum memoriam reuocemus, cum philosophia, primo nondum egressa puerperio, inter Aegyptios adhuc vagiret, eorum, qui latentis animi sensus symbolicis notis arcana pandere inceperunt, primi Aegyptij celebrantur. Sed isti expressas animalium effigies, ad cõsignatas animi motiones suas accommodabant, qua tamen ratione difficile est concepta animi vota, consilia, cæterasque affectiones contextu sermonis nexu, perpetuamq; oratione clarè, distinctèq; edisserere. Quare celebratur Menon Phoroone æqualis, & Mercurius Thoyth, cum eorum alter inuentor, alter vero primus fuerit scriptor litterarum Aegyptiarum; prætereò nunc Linum Thebanum græcarum litterarum auctorem, & Cecropem Diphyetem, qui dum Athenas regeret, Græcis litteras tradidit: sed quantam sibi peperit laudem Cadmus ille, qui dentium Draconis satum, obarmatos homines in lucem dicitur à Poetis deuocasse, philosophiamq; præclaro litterarum inueto, primus adduxit eloquentem: eo enim commento, sapientissimi Poetæ expresserunt, inaratos litteris significantibus exiguæ membranæ sulculos, ligone, calamo, colono, mente, veluti femina commendata, efferre in fructus, hoc est animi cogitationes, & quasi sensus hominis obloquentes. Quæ deinde inuentio ab omnibus, quæ aliqua humanitate imbutæ sunt nationibus recepta, longius maximo sapientiæ commodo, & Philosophiæ prouentu ad posteros manauit. Verum nulla vnquam fuit, tam accurata, tam solers, tam sagax, quæ perfectum, & omni ex parte excultum litterarum inuentum auctoribus suis acceptum retulerit, vt non aliquem cultum, vel nitorem ab alijs additum commendaret. Palamedes ex illo Gruum volantium composito agmine, nouas litterarum species Græcis dedit; quin & Si-

monides Melius, & Epicharmus ficulus, Græcorum charactere-
 rem, magna doctorum hominum acclamatione auxerunt. Primum enim quatuor adinuenisse græcas litteras, duas alterum
 testatur antiquitas. Et sapiens ille Pythagoras mysterijs, vt il-
 le venditabat, maximè fœcundam litteram inuenit, quæ om-
 nes plausibili acclamatione eruditorum comprobata. suis au-
 ctoribus magnam laudem pepererunt. Omitto sanctissimos
 Christianæ Religionis Patres, Hieronymum, & Cyrillum, qui
 Illyricum scribendi charactere nouis adinuentis litteris, non
 rã ad elegantiam, quã ad absolutam, perfectamque ratio-
 nem reuocarunt: Omitto Sanctum Io. Chrysoftomum, qui Ar-
 menis nouas scribendi notas proposuit; Omitto Herculem
 Aegyptium, & Demerathum Corinthium, quorum adhuc vi-
 get memoria, cū ille Phrygios, hic Hetruscos excogitarit cha-
 racteres: Ille dẽmum celebris Antistes Vphilas, insigni à gra-
 uissimis Viris præconio celebratur, dum scribendi artem Go-
 thicis adinuentis litteris, plurimum auxit. Agẽ verò ipsa Ro-
 mana Pallas, cum iam cæteris armorum, & litterarum gloriam
 ademisse, cum omnes, & loquendi, & scribendi formas abso-
 lutas, tanta eruditorum, & eloquentium hominum luce habe-
 re videretur, aliquid sibi deesse demirata est, cum tres nouas
 litterarum imagines, à Claudio Imperatore cognouit sapien-
 tissimè inuẽtas, & euulgatas. Sed Boccalini perperi, & Bœotij
 ingenij hominis, crassa tandem, & rudis conticescat inscitia,
 & calumniæ faceffant, dum fœminas nõnullas, quæ in exedris
 peritorum, nullum sibi vendicant locum, nullius auctoritatis,
 in re litteraria esse censentur, à primis illis scriptioribus, sum-
 mis laudibus euectas intelliget, ea solùm de causa, quòd no-
 uas litterarum formas inuenerint. Quare Isidem reginam, Ni-
 costratam Carmentam, Aegyptiarum alteram, alteram Lati-
 narum litterarum inuentricem, multis adhuc elogijs, Fama
 commemorat. Sed enim, planè necesse est. Auditores, cum om-
 nes nationes, & gentes non solùm diuerso cœli climate, mori-
 bus, disciplina, sed etiam sermone dissideant, habere singulas
 proprios loquendi quosdam modos, voces, enunciandi ratio-
 nem, accentus, sonos ad animi affectiones accommodatos, qui
 scripturæ deindẽ, non nisi proprijs quibusdam litteris possunt
 denotari,

denotari, vt illis veluti signis, vocis depréssio, eleuatio, & productio, sonitus prolationis, concinnitas, significetur Transalpinos hic ego omnes populos in aciem prouocabo, quorum vernaculus sermo, vel dissimili vocabulorum varietate, Italicis auribus nescio, quid insuaue, & peregrinum obtrepere, vel simili prolatione, interdum iucundè insonare videtur. Hi omnes quamquam nostris characteribus vtantur, at tamen ad propriarum vocum sonos, diuersamque pronuntiandi rationem exprimentam, distinctum scribendi accommodant modum, longèque alterum stylum in scribendis vocibus circumducunt, quæ earundem litterarum geminatione, quæ nouarum, & diuersarum peculiari quoddam additamento, vt nos pronuntiationis ignari, eorum in scripta cum inciderimus, vel legendo impingamus in scopulos, planèque hæreamus difficultate enuntiandi, vel in nostris nostra minimè cognoscamus. Nè multa, libros hispano conscriptos sermone, dum in manus sumimus, nonnè nostros litterarum apices, cum barbaris characteribus mixtos aspiciamus? vt primo aspectu nostratia, tum peregrina contemlemur. Ita planè: At verò latini characteres omnes ad hispanas voces commodè exprimentas, energiam planè nullam habent, ad varios prolationis modos, ad sonitum vocis temperandum. Quid igitur hoc presidio destitutus hispanus sermo, Boccacino critico plagiario, sperare potuisset, vel auxiliij, vel ornamentij mutire in scriptura, vel blesus veluti bambulio, obscurè, & inconcinne oratione hiare semper debuisset, nisi eruditi homines, nouos latino litterarum elencho addidissent characteres. Et ita scitè cum elegantissimo sermone actum est, & quod latium non potuit afferre, iberica industria contulit adiumenti, intrusa, & apposita sunt alie litterarum formæ, & cepit suo etiam pleetro hispana scriptura soluere orationem. Quare si inuentio apud quilibet nationem nouarum imaginum litterarum magno cum eruditorum applausu vsu recepta est, & nouis subindè accessionibus ad elegantiam, & perfectionem est reuocata, si prudentes viri magnam sunt laudem consecuti, quod nouos scribendi characteres veteribus assuerint, ad explicandum sermonis vernaculi, proprias affectiones, si necessitas interdum

cogit, & in italico sermone multa sunt verba, quæ nullis, vel accentu, vel litteris diuersis scribuntur; animi tamen notas, sensusque diuersos eadem exprimere, longeque dissito vocis sono proferri quam per litteras exarentur, certò scimus, præclaram Ioan. Georgij Trulsini induktiam, flagifer ille macula Boccalinus infano risu proflabit? infensis battologijs lacesset? obiurgatorijs centurijs illudet? ò proiectam hominis audaciam, ò insignem ridibundi aretalogi, & insidiosæ nugatoris petulantiam. Non vidèò, Auditores, vndè nam oblatrandi causam possit imperitus hic mythographus, ariolus actionù, Parnassius æruscator expiscari. Quis enim non videt, geminas illas vocales, O, & E, (vt nonnullas alias prætermittam) quas Itali, à latino alphabeto sunt mutuati, aliquandò obtuso, sæpè fatiscente, & hiulco sono eodem in verbo proferri. Sit loco exempli lexis illa Italica, *Tosco*, in quasi prima littera, O, presso elidatur sono, hominem indicat in Tuscia natum. Si verò pando, & hiscente toxicum significat. Eadem affert difficultates hæc altera lexis, *Mele*, Italis germana. Prima enim littera, E, strictior exerta, poma significat, laxior verò emissa, dulcem apum liquorem, vt innumeras alias omittamus voces, vel pueris ipsis notissimas. Quid ergo criminis commisit Io. Georgius Trulsinus, cum verba quæ pronunciatione, & rerum, quas protendunt, significatione, diuertissimas esse cognouit, dissimili caractere censuerit, & docuerit esse discernendas, scripta ad Clementem VII. Rom. Pontif. hac de re eruditissima epistola, quæ Venetijs edita, litteratorum hominum teritur manibus. Ad phylacasne Pegafeas, Traiano Boccalino insidioso Carcerario aganippæo, damnabitur? Non equidem, Auditores, quin potius in sacra Parnassi panegyri, ipsius Apollinis imperio, Musis interpellantibus, doctis efflagrantibus, Traiano Boccalino Heliconis apparitore, imò lixa, geruloque vilissimo liuescente, ab eloquentissimo viro Polydoro Virgilio, qui rerum inuentores, sapientissimis encomijs illustrauit, laudibus immortalitate dignis euehetur. Nihil enim acuius hoc inuento, ad Italicam orthographiã exornandam, nihil sapientius, nihil consultius. Occurritur hac scita litterarum additione (loquar cum philosophis) æquiocacionis

tionis in similitudine vocabulorum importunis incommodis: pronuntiationis scopulos omnes euitamus, sonitum vocis ritè, & appositè ad cuiusque nominis energiam, sermonisque proprietatem adaptamus. Ergò accentus à Græcis mutatos latina orthographia vsurpabit, vocalium diuersitatem, litterarum geminationem, notam aspirationis ad pronuntiationis cognitionem iuuandam, ad distinguendos sensus vocabulorum, & alia, quæ occurrunt incommoda tollenda; & non iurè poterit præclarum Trifsinum augmentum litterarum Italica scribendi methodus excolere, vsu recipere? Quam ob rem? quod græci characteres minùs bellè cum latinis copulentur? Quod Italica scriptura peregrinis mixta litterarum imaginibus, minùs elegans appareat, & culta? nè adeò simus nostrarum rerum amantes, vt peregrina aspernemur, dùm commodiora repetere à nostris, non possumus. Ridiculum enim est, & desperatæ amentię argumentum, in maxima rerum egestate, longè aduectam recusare annonam. Iustè, & honestè potuerunt Romani, leges à Græcis, disciplinas, & artes, politicam scribendi rationem mutuari, quæ deindè tanquàm fecundius translata in solum, vberimos edidere fructus, potuerunt vocabula significantiora suis inserere, quasdam litteras ad se, è græca orthographia traducere, & Italica scribendi methodus, honesta Græcarum litterarum quarundam accessione, Trifsinio eruditissimo Viro auctore, in maxima Italis scriptoribus exprimentarum vocū egestate, sola scurrilis ingenij hominis irrisione, & putido fillo, nō aliquo ratiocinantiæ orationis, vel argumenti genere protrudetur? Sapienter, Auditores, & aptè, addo scitè, & prudentissimè egit, dum hanc nobilem litterarum additionem, in lucem euocauit, quamquam minus voto responderit euentus, nec posterorum scriptorum consensus, quos pigritia magis, quàm difficultas deterruit, sapientissimi hominis consilium benè fortunarit. Enim verò vrgebat Italici sermonis necessitas, ad hanc prouinciam aggrediendam, addebat animos maiorum exemplum, ac planè inuitabat præclara eodem in campo nauata opera, hominum eruditorum, quorum labor, & industria magna cum laude, in exornanda scribendi ratione de-

sudarat. Suadebat hominem honestissimum, gloriæ, & immortalitatis amantissimum, laudis quæ excelsum quemque animum pulsat cupiditas, quam alij leuiore inuento, minusve necessario reportarunt. Studium Summi Pontificis Leonis Decimi in bonis artibus, & disciplinis exornandis, quo egregium, & generosissimum principem videbat incensum, acres admovebat faces, auctoritas inuitabat, impellebat imperium. Quid? ipsa Musæ, ipsa Italica scribendi methodus, quæ deformata iacebat in situ, & squallore, & adhuc in maximo iacet infortunio, hanc opem à Ioanne Georgio Trifino viro tum erudito, tum nauo, & industrio efflagitabat. Quid fecisses impudens palpator Boccalinus, si ad tuum argutulum, sed mimicum ingenium, italicus Sermo confugisset? si auxilium implorasset? si hac te interpellasset oratione? Vides, appollinee amanuensis, quam multis laborem incommodis, dum me floridum sermonem, vocabulorum copia affluentissimum, sonantem verbis, & sententijs plenum, canorum, suaue, conatur scriptura adumbrare, & æquiuocationibus obruere, vides, quam sæpè similibus vocum expressio, sensum peruertat orationis: cognoscis Italici sermonis orthographiam esse multis destitutam notis quibus prothractiones vocalium, locutionis propriæ effectus, elegantia, & maiestas exprimantur, sensusque orationis falsim peruertatur. Tuum est meæ occurrere calamitati, tuæ sunt partes id perficere, quod alij, vel inscitia, vel inertia, vel oscitantia neglexerunt: Habes expeditam rationem mei exornandi, acutissimo ingenio excogitatam: habes studium Principis potentissimi, bonarum artium amantissimi: habes eruditorum omnium prærogatiuam: iuua egentissimam, excole squallentem situ, exorna diuturnis iam tenebris mœrentem, cultissimi, & elegantissimi sermonis scriptionem. An adeò malè feriatu, & germinis arcadici auritus homo, iustè, & honestè petitioni, aures obstruxisses? Quid si amplissimi viri efflagitassent? si Apollo ille tuus commentitius sua auctoritate intercessisset? Fac Leonem Decimum, & Clemètem Septimum summos Pontifices, bonarum artium, & disciplinarum studiosissimos Principes, Apollines esse, adiumentum hoc pro

Italica

Italica orthographia implorasse : quem animum, quam mentem suscepisses? intercessit pro Italica scriptione exornanda Ioann. Georgium Trissinum vterque Apollo, enixè rogauit, impulit ad subeundum onus sua auctoritate, confirmauit imperio. Quòd si in calamitosissimam temporum calamitatem; non postea incidisset præclari inuenti euulgatio, ni bellum Italiam deformasset vniuersam, quo furente artes omnes liberales pènitus exularunt, & ni ipsam in urbem, atque adeò cunctam Italiam Dux Borbonius infestissimis armis, intulisset omnium rerum, & simul bonarum artium vastitatem, optatissimum finem Io. Georgij Trissini industria, fuisset consecuta, quem ob armorum tumultus, urbis, & Italiæ direptiones efferatamque belli Barbariem quibus artes omnes liberales pessumdatæ, pènitus exularunt, non potuit obtinere.

Venio ad alteram dicacitatis partem, qua virum honestissimum, generis nobilitate, splendoreque, virtutis, ac de bonis artibus benè meritum virulentus, & obscurus honor, solū maledicendi gloria, & mimicis artibus clarus incessere dolo malo non dubitauit. Sed hic, Auditores, quòd me vertam? phrèneticum nè an temulentum nostrum apellabo mastigiam Boccalinum? inscitiz nè, an impudentiæ, an vecordiæ insimulabo? Enimuerò, vel istè ignorat egregios Ioannis Georgij Trissini in omnibus disciplinis, præsertim poetica arte susceptos, & felicissimè perfunctos labores, potuisse sibi honesto iure repetere laudem adeptæ (quam vellus aureum appositè adumbrat) laureæ, & gloriæ poeticæ facultatis, qui cum heroibus honestissimæ familiæ, virtutis, & nobilitatis Argo aduectus, Oceanum emensus laborum, ad nominis claritatem felicissimè adnauigauit; vel cum sciat, & præuideat eò Io. Georgij virtutem peruenisse celebritatis, & ipsa fama gloriosissimi Viri triumphis minorem fateatur; attamen suscepti aurei velleris phœnoschematis, iustam, ac legitimam honesto, cuique viro concessam facultatem, in inuidiam insipienter vocat posteritatis. Quoquo me verto, admiror hominis fœdissimis modis criminosi, ad maledicendum libidinem. Adeste quæso animis, Auditores, Io. Georgius Trissinus vir laudatissimus,

ijs temporibus floruit, quibus recepta inualuerat laudabilis consuetudo, ut qui magnos in virtute, & gloria fecissent progressus, vel cupiditate laudis inflammati, iter virtutis cepissent ad animi vota, & consilia sua arcano symbolo depromenda, varia ingeniosissime phrænoschemata, & symbola excogitarent: & ea accuratis expressa picturis, aut fabrefactis bullis impressa, contemplanda exponerent hominibus eruditis. Hinc Trissinus, qui heroicæ poësis apicem, omnium acclamatione attigerat, humano fastigio celsiorem, tot, tam doctis, tam varijs, tam exultis poematibus in lucem emisisset, qui Leonis X. Summi Pontificis authoratus imperio. I quod paulò ante innuimus, tragicum drama calamitatis Sophonisbæ reginæ ediderat, qui Caroli V. inuictissimi Imperatoris auspicijs animatus, & auctoritate confirmatus, epicum Poema absoluerat, quo Italiæ partem libertatem elegantissimè decantarat aliaq; multa metris, & soluta oratione ediderat, iam voti compos, post honestissimos labores, ingeniosissimum A V R E I VELLERIS phrænoschema argutissimo adiecto lemmate * ΠΑΝΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΝ ΑΛΩΤΟΝ veluti arcane in animo sententiæ symbolum usurpauit. Tum verò postquàm lectissimus eiusdem filius Cyrus, poema illud eidem Carolo V. Parris nomine donarium consecrauit, aurei velleris agalma, dimidiato in vmbone, sui auiti stemmatis, Imperatoris auctoritate, & concessione appingi voluit, quò facilius hac veluti tessera, è suo stipite deducta soboles, ab alijs, & Laudæ, & Victoriæ, familiæ nobilissimæ, & numerosissimæ surculis, dignosceretur. Nihil hic, quod minus pudètem hominè deceat, perpetratum: nihil sibi vir amplissimus de poësi, & bonis artibus benè meritis, temerè arrogauit: nihil à munificentissimo Imperatore citra iustum, & æquum extorsit. Poterat hoc nobilitas generis, poterat claritas nominis, poterant labores, poterat virtus, poterat gloria poëticæ præstantiæ obtinere. Elaborato illo Poemate (cogor sæpè ab iisdem gloriæ fontibus in hac defensione redordiri) nihil limatius, nihil elegantius (nihil confidenter dicam) quod ad poësim perfectiorem pertineat, diuinius. In quo pangendo adeò ad Homeri laudem accessit, ut ad omnes numeros, & partes poëticam imitationem in heroibus

* Qui querit inuenit.

roibus exprimendis, perfectè sit affectus. In eo Vlysis prudentiam, Achillis fortitudinem, in vno viro Belifario optime expressam, in eo elegantissimis allegorijs, liberales omnes artes adumbratas; in eo ad morum compositionem, ad honestæ vitæ rectam rationem ineundam sapientissima præcepta proposita, innumeras sêrétias, & apophthegmata, theologica philosophicaque theoremata, scita, & grauißima acroamata cordato, & graphico viro digna, & frequentissimos atticismos demiramur. Quàm scitè, quàm verè Pompei Trissine Io. Georgium auum tuum Criccolino in Palatio TRISSINEAE ACADEMIAE medium inter Sophonisbam, & Italiam depictum, ab Homero poeticos haustus delibantem, qui sub Parnasi iugo poesis fontem singulis imperciuit, dum docti contemplantur, te nec illustriori, nec veriori elogio potuisse auum tuum cõmendare, omnium votis, & sententijs contestantur. Quod diumo in poemate Italæ liberatæ, Homeri diuinitatè, & poesis excellentiam, cognoscant, & prædicent absolutam, & tamen vnus est inuentus nugiuendus circumforaneus Boccalinus alienæ laudis blatta infestissima, catophanta insidiosus, atque cachino Democriti explodendus, qui hanc Ioan. Georgij gloriam vellicarie, qui aurei velleris phrænoschematis vsurpatam possessionem, solis disterijs, & lædorijs, & anicularum deliramentis in iudicium vocarit posteritatis Profer causam criminationis furcifer, & stultiloque Therfites Boccaline, nec satis esse existima mimico scommate, forica, immo forijs digno, ineptis, mentitisq; nugamentis, honestissimum virum irrississe. Quid tibi acutissimo Momo, hac in re displicet? edisere tandem, si mica est tibi sani sensus. Supprimè silentio, Auditores, sola contentus argutia dicacitatis. Sed videor ego sententiam assequi; clamitat illa insulsißimi Trissinomimi dicacitas ab augustissimis Principibus, fuisse antè Io. Georgium symbolum illud aurei velleris vsurpatum: accusat hoc à Philippo Burgundiz Duce, cui iustitia, & religio Boni cognomen indiderunt, fuisse primum in lucem euocatum: accusat à Carolo V. Imperatore, cum iam fortè antiquatum obsoleuisset, in pristinum splendorem restitutum, & nobilissimi ordinis equitatus iam instituti tesseram conseruatam; quàm obrem maximam

mam inuri p̄tuoatō homini Io. Georgio notam temeritatis cri-
 minatur, qui amplissimorum Principum phrenoschemata, &
 ius equitatus instituenti fuerit æmulatus. En crimen, en cau-
 sã, cur celeberrimum poetã, stolidus, & pinguis Mineruz blat-
 teo, cur Italicã heroicę poesis Principem, & parentem pasceo-
 lus iste fabularum accuset. O insignem hominis audaciam, ne-
 scis talpa loquax Boccaline, quã multi, quã graues, quã
 illustres homines, hoc iudicio Io. Georgio patrocinentur? qui
 si hoc, quod obiurgas, crimen est, te accusatore, extremo famę
 periculo, starent condemnati. Alexander Asiã domitor, &
 triumphator, cū nodi illius Gordij inexplicabiles nexus, obli-
 quis spiris insigniter obuolutos, cœcisque capitibus impli-
 catis dissoluisset, siuè facillimè inuento capite, vt Aristobolus
 scribit, siuè acinace, impatientia victus difficultatis secuisset,
 oraculumq; quo totius orbis imperium illi, qui nodum expli-
 casset, portendebatur, vel impleuisset, vel eluisset, eius nodi ef-
 figiem emblemmati impressã pro phrenoschemate habuit.
 Hoc idem Iacobus Zabarella vir ille, qui peripateticam philo-
 sophiam egregijs commentarijs illustratã, vnus nostra ætate
 pristinã restituit maiestati, cuius erudita voce Patauina ciui-
 tas personuit vniuersa, vsurpauit. Cæsar ille Augustus, qui Ro-
 manę Reipublicę imperium bellica virtute, & magnis rebus
 gestis conseruatum, & auctum, eidem tandem ademit libertatem,
 Anchorę obuolutum Delphinum, cum programme
FESTINALENTE argutissimè expressum cęlauit imagi-
 nibus. Hoc ipsum vir in politioribus litteris Aldus Manu-
 tius, dempta sententia suum fecit. Idem Imperator Capricor-
 ni sydus, cuius in natalibus aspectum felicissimum persense-
 rat, insculpsit emblematis, quo felicem adumbraret For-
 tunã: in hoc ipsum Cosmus Medicus inuolauit. Arcades an-
 tiquitate, cū primis nobiles, tūm à poetis, tūm ab historicis
 celebratissimi, Lunę imaginem in schematibus, & in signibus
 depingebant; eandem in Turcarum toreumatib. & vexillis vi-
 demus renitere; eandem quamplures nobilitate illustres, virtu-
 te præstantes, gloria clarissimi viri suam esse vouerunt. Phi-
 lippi Secundi Hispaniarum Regis pegmata, auleã, coronides,
 Solis schemate venustabantur; eiusdem possessionem Comes
 Albertus

Albertus Collaltus occupauit. Agamemnon, armamenta par-
 mulam, Leonis effigie efferebat. Quid illa imago erecti Leo-
 nis Alberti Bauriaz Ducis monosticho insignis PARCERE
 SVBIECTIS, ET DEBELLARE SVPERBOS? Celebra-
 tissimæ sunt Romanorum Aquilæ, Callorum Lilia; attamen
 nec Romanorum potentia, nec Regum Galliaz augustissima
 maiestas, alios, nè in eadem inuaderent, potuit abstertere.
 Omitto prisorum illorum Regum Osiridis Aegyptiorum, &
 Cyri Persarum antiqua symbola, Boue, & vertago expressa,
 à nonnullis nostri æui Academicis vsurpata Sed quid longius
 hoc phrænoschematum, & symbolorum censu progredior?
 nobilissimum illud spectrum, quod radij solis excusso imbre,
 guttantibus adhuc nubibus eleganter adedè venustis colori-
 bus depingunt, dum quasi circino arcum inflectunt, eodemq;
 colorant nubes, quæ aduerso Sole lucem excipiunt, præpoten-
 tis Dei symbolum, & phrænoschema clementiæ esse, sacrarû
 litterarum testimonio comprobatur; & tamen quàm multi
 Iridem subiecta sententia phrænoschemate adumbrant. Adû-
 brauit Catharina Medicea augustissima, & lectissima femina.
 Quamobrem si Io. Georgius Trisinus Boccalino versipelli
 accusatore, & indecenti derisore, reus de fama, nominisque
 existimatione periclitatur, horum omnium fama, gloria, dig-
 nitas, maiestas in discrimen maximum vocaretur. Vestra
 causa agitur potentissimi Principes, virique doctissimi, cõ-
 mune vobis cum Io. Georgio Trisino crimen à Boccalino li-
 bellione pierio dementato, & calumniatore deuio inferitur.
 Depellite vehementem accusationem, futes illius, & nuga-
 torias exsufflate fabulas; insignem hanc à vobis infamiam
 remouete: diluite labem, quam renouata Cæsij Seueri maledi-
 cendi libidine, vestræ gloriæ, nominisq; insperfit parasitaster
 iste Aganippæus. Quid hic consilij capiet Trisinomastix Boc-
 calinus Auditores, cum tot præstantium hominum aciem, vi-
 debit pro Trisini patrocinio in se conuersam? conticescet?
 minimè verò; perfricatæ est frontis, nihil horum auctoritatè,
 maiestatem pensi habet, denuò oganniet, cum non vereatur
 potentissimorum Principum, & doctissimorum virorum glo-
 riam rancidis, & cariosis impetere disterijs, & vesaniante, &
 exerto

exerto maledicentiz aculeo obuium quemque petere. Sed liceat per nugacem turbulentum Boccalinum, impudentiz asylum, istis omnibus vsurpata ab alijs imaginum symbola, commutatione sententiz, sua fecisse. Licebitne Trissino? Ardelio est magnus, peruicus, & refractarius homo noster Boccalinus Auditores, non deerunt subdola, & veteratoriz cauillationes, non deerunt technæ, & anfractus, nouo huic Protheo, vel Acheloc, & pardali exuio induere assueto, quibus ornatisimum virum, ab hac phrænoschematis possessione deturbet, præcõpositam habet accusationem, magnum facinus obijcit, magnumque scelus Io. Georg. Trissino, gentilitio nimirum familiariz suæ stemmati, symbolum illud inseruisse criminatur, iussisseque eos, qui è suo traduce gignerentur nepotes, Trissinos ab aureo vellere dici. Vellem nè mihi temporis angustiz, oppor tunam occasionem eriperent hoc loco, in supinam nugigeruli istius ignorantiam, ac maledicendi libidinem inuehendi. Occurrendum enim esset satietati vestræ, sed dicat quæso catillonum primipilus Boccalinus, quot illustres homines [nisi in historijs peregrinatur si rerum super recentem memoriam aliquando reuocasset] comperisset, ea phrænoschemata, & symbola, quæ vel militiz, vel togæ præclaris actionibus conceperant, suorum gentiliũ insignibus bellè aptèque adiunxisse? Comperisset si Paulo Iouio celebri historiographo credimus, Columnios inter Romanorum megistanas celebres, gentilitio stemmati addidisse, in eorum palustrium manipulum, ventorum afflatu, in media palude agitatum, cum programme: **FLECTIMVR NON FRANGIMVR VNDIS.** comperisset Franciscum Sfortiam mali cydonij effigie, addito hemistichio **FRAGRANTIA DVRANT**, auorum stemma exornasse. Comperisset quamplures ex illustri Carraphiorum familia, antiquam stemmatis imaginem æquilibrij symbolo nobilitasse. Comperisset Clementem VIII. Summum Pontif. nidum Columbæ pyræ impositum, & accensum, prophano illo obliterato carmine: **FATO MONSTRANTE VIAM.** quod Siluester pater eius vir eruditissimus patria profugus inscribebat, inter gentilitia sydera, & lacteum Iunonis splendorem renitere voluisse. Comperisset Othonem Vicecomitem, ex
Dra-

Draconis ore infantem prodeuntem posterorum insignibus reliquisse, quod ipse eius nobilis victoriae depictum esse voluit monumentum, quando trucē Saracenum Christianorū hostem singulari certamine deicit, qui suam cassidem eodem decorauerat ornamento. Pudeat tandem, Auditores, obrectatorē maledicentissimum, captiosumque emisitium pegaseum, in quo iure, in præclarorum hominum famam, violenter suis cereberis latratibus grassari. Desinat mordacissimis, & probrosis illis salibus, & lethiferis lanatibus, doctis viris scyphantari, & principes honestissimos, qui maximam sunt gloriam, & laudem consecuti, in discrimen famæ apud posteros adducere, deponat suæ aganippeæ apparituræ dolosos, fonticos, tenebricosos, maledictiæ licitorios fasces; comprimat mordacē illam maledicendi licentiam, proiectam audaciam, insignem petulantiam, inanem vaniloquentiam. Vos sibilibus explodite Aud. Traianum Boccalinum conuiciorum corycium, crabronem contumeliosum, buccentem insidiosum, tenebrionem criminiosum, inebriam, & incendiariā auem, coruum non tabellarium apollineum. Cogor hic ego vestram non clementiam, non pietatem, sed fidem, sed iustitiam implorare: qui si hac mea defensione Io. Georgium Trissinum iniquo iure reum à satyrico, vafro, & astu doloso conuiciatore, mente dimoto furore percito, hac causa in existimationis periculum productum censetis, de nouo hoc Laberio, & Sophone mimographo Boccalino, qui non Trissinum solum, sed omnes ferè, qui de litteris sunt præclare meriti, eadem licentia, & libertate, suis infestissimis nugis, & virulentis disterijs perculit, eam sententiam feratis, quam lex illa Talionis, à Romanis olim decemuiris æneis exarata tabulis, & à S. C. Voluffiano repetita denuò, præscribit, vt istius scripta, delphicas scilicet illas centurias, & lupanares, lutulentasque elucubrations, scarraheo nigriores, Camarina, & Mephiti pestilentiores, non tam obelo iuguletis, & lituris coarguatis, quæ ab omnium stultione profcribatis, & ipsum bucconem BVCCALINVM stultionatus crimine sæpè reū, nefarijs holophatarum mercimonijs fedū, iniecta prius procacissimæ, & maledicæ suæ linguæ PASTOMIDE, quam pro gentilitio stemmate, vel vsurpauit, vel à suis maioribus veterinaria arte illustribus recepit, è contubernio agasonum Parnalsi deturbetis. *DIXI.*

Quoniam

Quoniam meminit auctor Epitaphij , cenotaphio Ioann. Georg. Trissini Vicetiz insculpto [reliquum enim tanti viri, quod claudi poterat , Romæ in Templo S. Agathæ in Suburra conditum fuit] illud hic tibi Lector subiiciendum duximus, vt elatrantis Traiani Boccalini ineptum, & captiosum commentum , magis hebescat .

IOAN. GEORGIO TRISSINO
Patritio Vicent. Poetæ, & Oratori Celeberr. tam nobilitate , quam doctrina, & integritate Leoni Decimo, & Clementi VII. Pont. Max. Nec non Maximil. & Carolo V. Impp. Alijsque Principibus acceptissimo , legationibus pro Christiana Repub. Temporibus difficillimis fœlici cum exitu apud eosdē peractis. Daciæ inde Regi destinato, in coronatione Caroli Imperatoris ad sacrae pallæ Pontificiæ nitentis ferendi firmatis munus, insignioribus Principibus ad hoc ipsum aspirantibus posthabitis Bononiæ electo. Aurei velleris insignibus , & Comitibus dignitate pro
C se,

se, & posteris ab eisdem Imperatorib.
decorato, apud Ser. Remp. Venetam
sæpius Legati nomine, de Clodianis Sa-
linis, de Veronæ restitutione, de Pace,
deq; alijs negotijs grauibus re ad vo-
tum transacta. Sublimiori gradu so-
bolis, ergò recusato. Operibus pluri-
mis cum antiquitate certantibus elu-
cubratis. Rebus suis, & posteris eidem
inclytæ Reipublicæ Ven. ex testamen-
to commendatis. Vitaque religiosiss.
functo Anno ætatis suæ LXXII. Virgi-
nei verò partus M. D. L.

Pompeius Cyri Comitæ, & equ. fil.
unicus superstes nepos, & hæres, affi-
nesq; tanti antecessoris memores pij,
gratique animi M. PP.

An. Salu. M. DC. XV.

EPI-

EPITAPHIA VARIA
Incertorum auctorum, pro Tumulo
Traiani Boccalini.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
RESEARCH REPORT NO. 100
1954

GASPAR TRISSINE

V T

FELIX AD INVIDIAM

FLORENTIORE FAMA

VIVAS

FVNEBREM TIBI DECADEM

V T I

PRVDENTIAE TVAE ARAE

VENERATIONIS IVRE

PET. PAVL. VENTVRIN. IC.

L.

M.

LIBO

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND
ARCHAEOLOGY
OF THE
UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE
100 Brook Hill Drive
West Nyack, New York 10994-2133
Tel: (914) 339-7200
Fax: (914) 339-7201
www.museum-art-archaeology.org

Genere, Doctrina, rerumq; usu
præstantissimo Viro

GASPARI TRISSINO

PATRONO FAVORI COL.

PETRVS PAVL. VENTVRINVS IC.
SALVTEM DICO.

DOLOREM, & suspiria, & in extrarios
lacrimas hæc vnâ funebri Decade tuas
GASPAR provoco: imò Pietatem à tali
iustitio indictò. Nemo ni ploret legat,
& nisi horreat, nemo audiat. Horror
est, quod minus nasci, si denasci debuissent. Auditus
est, quem sæpiùs cum amaritie vsurpare adigimur.
Ploratus est, quod bonis plurimis carendum. Lectio
est, utiq; à sepulcralibus monumentis. Eheu GASPAR
TRISSINE Nobilitatem, pectusq; generosum tuum
interpello, sed veneror, Pietatem tam jure, quàm me-
ritò, tot impendendam meritis, prosequamur. Horum
pigeat, quod immorituro decori suo non supersint.
O si virimque, etsi luctantia per suspiria, verba!
Quas solidas tacita observatione virtutes silentibus
illis admiramur: Alloquentibus in hilaritatis speciem
vivaci gaudij sensu excitati arctioribus complexibus,
avidioribus osculis prolixius veneraremur. Decies
provoco, nec paucies, ne nobis desimus, ^{imò}ibus quinim-
mò. Decies, nec pluries, ne perpetuò, etsi perpetui

A 2 sine

*sint materia doloris, lacrimas excuciant. Concesse-
re! O fati crimen. Extremus non doluisse. Subita
igitur amoris vi, & existimationis, singultus, amaro-
remque repetamus. Vale, luge, ulula, freme, & dole,
nec ullum certo majoris gloriae, sublimiorisque nobili-
tatis specimen. KL. Sextilibus clo lxx xxiij.*

FLVVNT GEMITVS REFLVVNTQVE
 IN AMARITIE IN LACRVMAS
 EXANIMES MERGIMVR ORBATI
 ABESSE EXTERRITI CREDIMVS
 NOSTRAE DECVS VRBIS
FRANCISCVM COM.DALLA-TVRRE

SPECIMEN

TANTI FVNERIS

ESTO

FERALIS HAEC POMPA

VIXIT

ADHVC

VIVIT

MORITVRVS NVNQVAM

DIVIS DEO FRVITVRVS

NOS

~~PVDORE TINCTI TACEMVS~~

DOLORE PRESSI GEMIMVS

OBIIT ET ABIIT

OBEAT ET ABEAT

HOSPES

FELIX FVIT BEATVS FVIT

MORES QVOIVS EFFINGE

TAM BEATVS QVAM FELIX

VT

AETERNVM TV SIES

T VRRIANAM Domum, sive DALLA-TURRE ex longissimâ regum serie ab hominum memoriâ fuisse nullus hæsitandi locus est. Hancce jam Denatus Comes FRANCISCVS ore præfererat, & ex quocumq; gestu modestâ quadam Majestate sustinebat, vt non Heroa (obstupescite, haut a ver-naliter, imò ex præscribto fidei scribo) sed ex Dís numen vbiq; fatereris. Majestas sempiterni nominis symbolum.

ΛΗΜΜΑΤΟΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

A Eternam famam, immortalitatemq; cogitant, qui virtuti inhiant. Eâ præditos recolunt, admirantur, æmulantur, nullâ aliâ mente, & metâ, quàm verâ via ad gloriâ grassari, nilve aliud pensi habere, si quid agunt, non alius certe, quàm hujus virtutis amore. A majorum^b umbris anxie trahantur, & ingenio ab Oceÿ profundo emergente virtutis hujus laude, & splendore excitantur. Tu Vir politissime Barclæ testis esto, & c. ai. Et tum maxime vigent cum extinctorum desiderium percennis memoria illustrat.

IN OCCIDVIS PIETAS 7
LILLA FELIS
AETERNI NOMINIS HVIVS
PRINCEPS
OMNIVM VERSVTISSVMA
LAVDVM CVMVLO SINGVLARIS
CRVENTA
NE RAPERETVR ALIQVANDO
MORTE
SONORO DISCRETA MILLO
INCRVENTA HEV RAPITVR
CVM EABSE
IN LACRVMAS OCVLI
OBLINATI IN DOLOREM
ABIERE SENSVS

~~SPECTACVLVM~~

MIRANDVM SVI ET MISERANDVM
PRAEBENS
O FVNERA O FVNVS
IN TE SI QVA HOSPEM
MISERATIO
STILO TVBIS
MVRMVRA
CORDOLIVM EXCITANTIA
FERALIA CLANGITO
TYMBO INSCRIBSERAT
PET. PAVL. VENT. IC.
OFFICII CAVSSA

Rescivit ZENOBIVS BOSCHIVS, Vir ille Magnus, & Mantuae Duci Sereniss. Karus Verfutissimam suam selem ad interneccionem à potenti, insciâ revera veri domini, manu invadi. Ne verò tanto afficeretur dolore, ex compacto, millo collo pendente ab coeteris distinxit. Modò perijt. Quo fato, nescitur. Funus, lacrumis & suspiratibus, flosculis, desiderio & immorturo duximus. . .

Malacissatis sua est pietas.

ΑΙΜΜΑΤΟΣ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

Malacissati^h bruti alicujus interitum cur non doceamus? An nostri pars quâ moribus, quâ disciplinâ imbuta à quis gratam significationem exhibuerat, denascitur? Certè à mussatione, ne dicam volulatu vel fidem, vel amorem, vel sedulitatem, & id genus ostendente, ostentante claret. Plures hinc ab aliis suspiria ducentibus tumuli, & tituli sapius in oculis ubiq; vsurpantur. Miscellae certè oblectant res.

VNVN FVNVS

DVO FVNERA

O MIRISSIMO MIRIVS

RAPTVS

ALBERTVS RIGHETTVS PROTOMYSTA

LITTERATORVM DECVS

ET HEIC IACET

IN EOBSE

DOMINICI RIGHETTI NEP. EX FRE

MAGNA HEV PARS RAPTA

~~HAVE FVNVS HAVETE FVNERA~~

NON LESSO SED PRECE

FATIGANDA

NONIS IVN^IS cl^o Is c^o XXI

B

AD plures vitae, laudisq; integritatem ꝑ De-
 mono-Mastix ALBERTVS RIGHETTUS aeter-
 no sui, ob ꝑ poenè innumeras, easq; solidas vir-
 tutes, & raram doctrinam, relicto desiderio abijt.
 Nepotem virtutum haeredem, reiq; familiaris
 reliquit. Hic cum senio iubentutem ita in sevit,
 vt senem-juvenem meritò appellare possis.
 Scri haurite Nepotes.

AIMMATOS TIOMNHMATA.

OMnium vitae summa cum dolore, cū gemitu ad
 tumulum. Summus animi cultus, cum gaudio,
 cum voluptate ad famam. Occidunt ac si nunquam
 occidissent hi gemmei viri, & aeterni. Ij quoque
 quorum vita, gerrae, affaniae, populares, apinae,
 exilia vota suae vitae feri audiunt carnifices, ad
 numerum, ad fruges nati, qui etiam Democriti
 cachinno vbiq; excipiuntur. Horum tamen, qui ab
 obitu memorem famam, ab funere aeternitatem sibi
 compararunt, ne tumulum lugeas, sed titulū legas,
 ne funus mireris, sed phanum veneris.

○ LVCTVM ○ LACRYMAS
AVGVSTINVS POMPEIVS

SANCTO-SACRAE HVIVS AEDIS

PERPETVVS AEDITVVS

AD ANNV M SEXAGESIMVM TERTIVM

PROGRESSVS

MAGNO OMNIBVS LVCTV

VI EIDVS IVNIAS

cb l c xxiii

DESIT VIVERE

~~SUPERSTIVM NULLVS~~

TANTA CVM PIETATE

VIXIT

Hic, ex Venerabili Collegio Vulgo Acolytorum
 ea ^x vitai ^y sanctitudine, & doctrinâ prodijt
 AVGVSTINVS POMPEIVS, vt non Ecclesiai, ^z set
 toto orbi praefendum adiudicares. Resedit in
 Poiano pago Veronae vnico miliario contermino
 Perpetuus Aedituus, auctâ Ecclesiasticâ re, tri-
 ginta ferè annos, ab obitu meritum sui deside-
 rium reliquit.

Extincta supersunt.

ΑΗΜΜΑΤΟΣ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

Perpetuò Virtutem efferri adèò ubiq^z experimur, vt
^a oquulis nostris Antiquitatis gemmea illa, atq^z
 aurea monumenta continuò obijciantur. Graecorū
 sapientia, ^{hb} magnitas Romanorum, Imperatorū for-
 titudo, Litteratorum prudentia. Quis attonito stu-
 pore non tollat, quis excors nō scire flagrat, quanti
 haec virtutum specula fiunt? Tanti vt continuò
 (nec^{ec} perplexabor) prae oquulis versantia sensim
 immortalitatis praemio, & pretio animos alluciant.

HOSPES CEDO
PARVA SISTE MORA

dd QVAE DEICO
ee LEGE ET PELLEGE

CLAVDI ANTISTITIS LAVANEI

VEITAE SANCTAE ERODITAE
VIRI

ff gg HEIC OSSVA EV LACENT

hh QVOI

ij QVOD BENE BIXIT

~~kk~~ ~~_____~~

ADSIENT LAETI

ll mm HAEC MAISTISSIMVS ABETO

na oo HING ABEI ET BENE JIIB

pp S. AN. P. L.

PET. PAVL. VENT.

CLAUDIUS LAVANEVS Abbas in D. MARIAE
 Vulgò in Organis renuntiatus, prae peregrinis
 dotibus, quibus mirè affluebat, & Cyclopaediâ:
 in litteratos ita animatus erat, vt aeternai
 memoriai symbola in decore splendidissimis mu-
 neribus Parnassij alumni augendo, reliquerit.
 Quibus nisi maturo concessisset fato, suam poste-
 ritatem, tum sensibus omnibus collimatam, v sur-
 passet.
 Haec lector in admirationem, in miraculum trahe.

ΑΗΜΜΑΤΟΣ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

Silento quaedam sunt aliquando, quam longioribus
 dictionum anfractibus suscipienda, velut longa
 virtutum series, quas si coeteris solidiores, nitidioresq;
 ostentes, nisi tacitâ admiratione adieris, quae
 vti absolutiorum absolutissimis auctariû, preciumq;
 fiet, Aegyptium certo candefacimus. Optimis arti-
 ficis tabellam varijs distinctam coloribus, nûquam
 suâ magnificentiâ, suâ venustate, nisi hacce comi-
 tante admiratione, tollimus. Supputa; Admiratio-
 nem hanc fecundâ missus ceu 99 impomenta esse.

VTINAM VIVERES
VERONENSIVM

ISTHAEC VOTA ET VOCES

ITA RETRO

MORES BVTTVRINE TVOS

AMORES BVTTVRINE NOSTROS

IN ARGVMENTVM MAGNVM

MAGNI DOLORIS

EDISSERIMVS

EX ANIMO FLEMVS

QVOIVS

NEG MAIOR

QVAM

AB AMORE ET MORE

IACTVRA

ATTENDITO HOSPES INTENDITO

~~NON RECESSIT NON ABII NON OBIT~~

IMAGINES RELIQVIT VIRTVTVM

VT TOTVS NON RECEDERET

ASSIDVE MENS HASCE REVOCAT

VT NON DIV ABIRET

IN ORA SEDVLO AMICORVM

IN DECORANDO FVNERE MEMORVM

VT NON OBIRET

VTINAM VIVERES

OCTAVI BVTTVRINE

MAGNAE IVRISPRVDENTIAE MYSTES

O VTINAM

Q Visnam fuerit hic OCTAVIUS BUTTURI-
 NVS, ut me severo, anxioq; subtraham labo-
 ri, legere non pigeat ^{rr} uberatam Excellentissimi
 Adriani Grandi junioris studio eloquentis, con-
 filioq; Prudentis, nec non ingenij censu divitis
 funebrem Orationem. Mirissima duo hauries
 Perorantis Eloquentiam, Probatissimosq; cele-
 brati mores, atq; ad invidiam mirabiles in ma-
 thesi progressus apud posteritatem venerationem
 paraturos.

In leto laetum sumimus.

Α Η Μ Μ Α Τ Ο Σ Τ Π Ο Μ Ν Η Μ Α Τ Α

R *Isus, & lacrumae sibi adversantur, & tamen
 nullus laxis cachinnus absq; uberrimis hisce
 lacrumis. Cloriosam sanè in adversis laetari, na-
 turâ ipsâ magistrâ, ut gaudium ex planctu incidat,
 & nisi sic incideret, nimiâ laetitiam excidere homines
 pluries experimur. Ita laetandum, ut doleas;
 ita dolendum, ut laeteris. Ex adversis his, magnae
 prudentiae fructus. O dulcem tristitiam: O dulce
 gaudium, utraque, ^{uu} vicissatim augenda, consu-
 menda.*

A FOEDA OCCIDIT MANV
 PRAECIPVVS PRVDENTIA VIR
 BENEDICTVS CERVTVS

MEDICO - PHYSICVS

VVLNERE

GVLAE ITERATO

PECTORI INFLICTO SEMEL

HEV NOSTRI NEFAS AEVI

VOLENTE ADITE DOLENTE ADESTE

FVGIT NEMO FATI VIM

HOCCE

IN OCCASV LATET OMEN ADHVC

IBI

PERENNI ORTVS EST FAMAE

V EIDVS MAIAS cl b c xx

PIETATIS MOERORISQ.

MONVMENTVM

C

Z Elotypia consilium occupavit: At veriùs, conclamatum cerebrum. Quidam ad id sceleris adactus, vt, non in ^{xx} illumino tempore, quod ^{yy} suatim fieret, at in ipsissimo Diei ^{zz} Meditullio BENEDICTVM CERVTVM Medico-Physicum exumium ter stilo conföderet: dexteramq; ad severiorem impetum laxasset, nisi atrocissimam mortem temeritate abditissimae caussae, imò, & à suspicione biffidae, accelerasset.

Horrescite Mortales.

ΑΗΜΜΑΤΟΣ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

O Brutescunt aliquando mortales homines! devestitaq; omni humanitate feritatem quavis belluâ ferociorem induunt, furunt, ardent, praecipiti jactatione feruntur, in suam speciem ungue, pugnis, calcibus, hostilibus machinis armantur! Hos formâ homines, moris moribus rabidas feras ^{aaa} averruncant Di. Saeva in brutis severitas improbanda; in nobis detestanda, execranda. Numquam silere humanitas deberet, ne ^{bbb} prozinam ira feritatis, hem nimis dives, ardeat. Hui, desipiunt mortales?

HOSPES

SI QVA CLEMENTIA TIBI

GRADVM SISTE

ALOYSI STVPPAE

ET LACRVMIS ET LAVDIBVS

FVNERA CONDECORATO TRISTIA

DECVS CORCVLVM

CLARAEQ. DOMVS STVPPAE
SPES

HEV CONCIDIT

PRO PIETAS PRO DOLOR

PIETATEM PRISCAM ET RELIGIONEM

HIC

AVITAM SIMPLICITATEM

PECTORISQ. CANDOREM

see ddd ~~HAVT MOROS MORES~~~~VBIQ. AD MIRACVLVM ODORABAT~~~~FATQ. AB INVIDENTE~~~~ANSAM DOLORI INDVLGENDI~~~~HANCCE DEDIT~~

VLVLATO

GRAVESQ. ITERATO LVCTVS

TANTIS DEBITOS CINERIBVS

COELVM REPETITVRIS

VBI SEDES ET SCEPTRVM

VBI LVMEN ET NVMEN

HEV HOSPES ABI

C 2

A LOYSIVM STYPPAM sexta^{ccc} Triederide, quâ
immature! Concessisse, Patritio inter suos
Veronae genere, hausimus. Quem si juvenem
popularem dixerò, non injuriâ. Hic praeter
oris elegantiam, ijs erat animi dotibus conspicu-
us, spectatâq; probitate, omniumq; paenè virtu-
tum imagine, ut in juvene senis consilium infi-
mulares.

In funere solatium, in dolore levamen.

ΑΙΜΜΑΤΟΣ ΤΙΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

EO reverâ aspectu sunt aliqui, ut omnium oculos
in se convertant, & patriam sibi^{tti} populent, at
non sine ipsius artis aemulatione. Tali specie prae-
ditos non ab imbellibus, sed à fortibus, & actuosis
progenitos censemus, quod proavorum imaginem illâ
adamussum referant. Qui si nomen habuere aureû,
& gesta attentè suspicienda, gloriosè praedicanda,
Quidni⁸⁸⁸ pulcrales in pulcro corpore dotes etiâ con-
nycimus? ab eâ itaq;^{nih} pulcritate, & venustate ex-
primit natura, vel proavorum generositatem, vel ex
se eidem ipsorum luci nisi faces, faculas saltem ad-
dituros.

NE ADEAS. NI AVDIAS
 MIRARE. VOLENS. MISERARE DOLENS
 ET TITVLVM. ET TVMVLVM.
 VTRVMQ. PRECOR
 KARAE HVC KARITES.
 FIDA. FIDES.
 VENERESQ. VENERE
 IMO.
 DELICIVM. ET ILLICIVM
 ALDINA. ADVLTA. CANIS
 LIBITINAE. SEPVLTA. CAVIS
 RARVM. PATRONI. PIGNVS.
~~HONORI. ET KARVM~~
 IN AMORE. IN ARDORE.
 PERSTANTIS
 OBIT HEV. HEV ABIT
 SIDVSQ. SVBIT
 COELI. DECYS.
 HAVE.
 ALDINA. CANIS
 VALE. ET SALVE

ALDINA est Catella, sed ^{kkk} Scitula ab ipso FRAN-
CISCO PIGNORIO facile certissimo nostri, &
futuri aevi, atq; ad livorem praeteriti Oraculo,
in delicijs habita. Hancce curas definentem
anxias, deperibat. Exteri, ut tanto viro gratum
facerent Lugduni (quæ adhuc prostant) uberri-
mas dedere lacrimas. In ^{ll} sidus, tandem versa,
non amplius sueto ^{mmm} poppysmate mulcenda,
sed nupera religione veneranda.

○ rerum vicissitatem.

ΑΗΜΜΑΤΟΣ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

S Alutationem adorationis speciem esse, nulli unquam
dubium. Sic in Brutis, Venerationem accipito so-
laty illius, quod effectius in vivis dum essent, hau-
simus. Amor quoties horum meminisse contigit,
titillat, & oblectamen: & si in sidus versu fingimus,
ad fortean leniendum dolorem metamorphosim illa,
nec strictius venerationem appellamus.

TENTATO LAVDES
 CRESCIT HINC DOLOR
 TENTATO DOLOREM
 CRESCVNT HINC LAVDES

THEODORE BENZONE

IN ORA

NON AB DVRA VENISTI MORTE
 MAIOR

THEODORE BENZONE

TIBI

~~NON A SVPREMO DIE~~

HONOS

POSTERITATI INTERFVISTI TVAE

O

FVNVS FVNVS

QVOD

OMNIBVS SIT VOTVM NOBIS

Toparcha in Vrbe Vrbiū florentissimā, hoc est, Veronae agebat THEODORVS BENZONVS Cremonensis Vir non tam ^oo gentica Nobilitate magnus à magna Atavorum adhuc spirante memoriā, quam virtute suā nobilissimus. Hic mirissimā humanitate adornatus, & prudentiā, omnium Patet, Tutanusq; audivit.

Lector coetera cense.

ΑΗΜΜΑΤΟΣ ΤΗΟΜΝΗΜΑΤΑ

Virtutes aemulantur viri, & veluti tot in corrupti temporis caligine faces Atavorum ^{ppp} ceræ, & imagines evadunt. Et nisi exmens aliquis, non potest, non debet, non horum gesta recolare, omniq; contentione niti, ut Atavus tandē aliquando & ipse haec virtutum omnium sax, & ἀγαυα ανδίας.

ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ

ΕΠΙΛΟΓΗ

ΕΠΙΛΟΓΗ

ΕΠΙΛΟΓΗ

ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ

21
Nobilissimo, eloquentissimoq; Viro

GASPARI TRISSINO

Altera interpellatio.

NON prius finio, quam in terram optulos flectam,
& tuos pedes mirabili cultu congenitatus mul-
ceam. Veniam hinc peto, ut ubi sermo non defi-
ciebat, & materia eloquentem me facere debuis-
set, jejunae sterilitatis Ailo rem sem profecturus. O
sua benignitas, ut qui ex his honore consequi debuisses,
honori sit maxima. Tua humanitate (oro) lectionis
caedum falle. Incerti exitus novitas animum eriget,
mihique aliis anxio stimulos admovebit. Ne censorem
haberem, patrum levitatem sensi. Ne ingenium eade
medullis tanta vanae audacia coram torperet, benignis-
simo humanitatis tuae sacro exornetur. Tibi ad subli-
mia nato levidensibus hisce, paullatimq; meos reculis se-
meratum fuisse, in gloria cedat. *Kti* Dis exilia quaeq;
ad pauperissimo sed candido pectore, munuscula in venera-
tionem. *Iura* 999 Manium sunt, iusta, iuste absoluta,
ae etiam *Brutis* exhibita non ab re pietas. Tibi debuit
quod pium. *Tu* nisi affrey numquam me poeritebis.
Oportet misso vituperio labore, animam acies ad hanc me-

D

Manibus horum decem parentavi, quorum **QSSA** **SI**
BE. **CHSQVANT** dixero, adoravi. Jam se adnotatiunculae ad ea verba maximâ injuriâ, & incuriâ inter obsoleta proscripta, aliquadô in meo lexico, seu titulo, **RBPETITA ANTIQVITAS**, suo decori, ne suis latina lingua delitijs careat, restituenda, prodant: Numq; lector, & nusquâ tam uberatas gazas sum paraturus. Tibi pauxillulum sustinendum, ut absolutiorem literarum voluptatem haurias. Specimen habe.

Amarities] quae dulcem curis miscet amaritatem.

QSSA] vice habet **QSSA**. Nequaquam aurum est. **AU-**
DES quos debet venariis ambis. **Lucull. Plaut. Castell. Ve-**
coruta quos jam esse oportet. **QSSA**. **petitis** **quam** **mea**.

Vnde quos jam esse oportet. **QSSA**. **petitis** **quam** **mea**.

Vernaliter] i. **Serniliter**. **Habes**. **I. serm.** **Mer** non **verna-**
liter **ipsis**, **funditur** **offiays**, **ere**. **Aeron** **ibi** **exponit** **luxu-**
riosa. **Nou**. **Mar** **exponit**. **Kernaliter** **adulatioe**. **Sue**
Vernaliter. **Plaut** **via** **vernilitate** **adulatioe**, **quod**
auribus **saepe** **debt** **serui**.

Imbris] vide **Genae**. **PPP**.

As] i. **dicito** **Nax** **un** **nara** **sponsa** **pregnans** **I.** **vel** **ai**,
vel **negai** **vel** **dicito** **vel** **pregato**. **PPP** **TKL**.

Tymba] **Tumba**. **Callio** **Tombe** **ferarum** **noce** **graeca**, &
sig **Sepulchram**, **Lxx**. **Heir** **vulgo** **Tomba**. **I** **Andi** **Raderum**
in **Mar** **haloma** **p.** **339**. **In** **solentia** **negam** **Mar** **solto** **hand**
nobiliora **esse** **Tumbis** **ferarum**. **De** **serpenti** **Kaxexâ**,
quam **se** **expedire** **nô** **potuit** **visco** **succini** **humore**, **den-**
sato **jam** **liquore**, & **rigore** **constricto** **vincta**, & **obruta**
haesit **in** **electre**, &c.

Karus] **Latinos** **loco** **C** **K** **graecum** **vsurpasse**.

Suspiratibus] **Suspiratus**, **suspirium**, **suspiricus**. **Apul.**
lib. x.

lib. x. Pallor deformis, marcentes oculi, lassa genna,
quies turbida, & suspiratus, alij suspiratus.

Immortituro] Immori est in re aliqua mori: vel in re ali-
qua pertinaciter incumbere, ut sola morte quis videatur
divelli posse. ut studio immori. Immortiturus pro im-
mortali. Pierius Val. p. lxxiv. Epig. Tibi gratias im-
mortituras debebo, &c.

Malacissari Brati] An dnmli, & Titali, & sepulcra
construeta vtramq; faciant paginam?

Oquulis Auf. Pop. p. xix. c. iy. de consonantium inter s-
mutat. lib. du. antiquae locat. Ne mixet is lector, quotidie
dicit cottidie profecutus & sexcenta.

Mirissimo mirius] Varro Mirius, magis mirum: Nonn.
Nec vero, ut aliquid mirius dicā, audiant (elephantes)
solum sermonē, sed edunt, &c. Iustus Lip. cent. 1. ep. 50.
p. 53. Deniq; in haec re aliquid mirissimum? id. p. 55.

Herz] Ausonius Pop. de mutatione diphthongorū c. 2. p. 17.

Have] passim in Epitaphs. In aliquibus etiam in scrib-
tionibus M. TVLLI CICERO HAVE ET TV.
Τῆρια ΑΥΤΩΙΑ, ubi etiam mediae aliquae graccac litte-
re v o p o.

Lessus] Lexic. Plaut. Io Kirchmanus de funeribus, lugu-
brem sig. ejulationem, cantum, luctum, &c. Thesaur.
ling. lat. vel secundae, vel quartae declinationis.

••] M. Velsorius rerū Augustanarū lib. significare dicit,
Obijt. Passim sepulcra Florentina, ex Delicys Orbis
Christiani Francisci Sverey, hoc est discernere, & d.
innare cum recensabant laterculos militum, nominibi.
eorum, qui perierant praefigebant. • hoc erat expun-
gere. Nitantur inspicere, quanti ex militibus supersint
quanti in bello ceciderint, & requirens, qui inspicet.
missus est propriam motam, verbi causā, ut dici solet, •

- ad uniuscuiusq; defuncti nomen adscribat, &c. In antiquis lapidibus praefigere. ☉ quae cū nota graeca, est mortis sententiam in reos proferre. . Isaacus Casaub. in A. Pers. ad IV. sat. Antiqui dicta facta laudabilia nota L. vel X. notabant, quae improperebant littera. ☉ designabant. Tornorupaeus in Aul. Pers. ut sup. p. 61. Agell. l. 19. c. 1. ☉ vitis praefigere, iustam proferre in reos sententiam. (sed. l. 1. c. 3. ☉ nota mortis, & idem c. 23. Marcius in A. Pers. sat. 4. Martialis lib. 7. Epigr. 36. appellat signū mortificū, ubi interpretes signū necis est ☉.
- ^p Demono-Mastix.] Composita cum uniantur sit auxiliari ope subunionis accentus Latinis, Hebraeis Macaph. In sacra scriptura plura sunt exempla Alk-lā-ia. Melchisedech, Eu-frata, Bar-jona. . Iam nos Demono-Mastix. quod ferula Demonum notabimus.
- ^q Paenē] haec vox diphthongata passim. Plaut. & paemisimē à paenē.
- ^r Gerrae
- ^s Affaniae } Vulgò ciancie, bagatelle.
- ^v Populares apinae }
- ^u Eidus] Eidibus, here, memoriai verba diphthongata, & an cum suis punctis in meo Lex. apertius.
- ^x Vitai] Vitae, diphth. graec.
- ^y Sanctitudine] Turpil. Me terrent. sanctitudo nomen Iouis, &c. passim omnes.
- ^a Set] Georg. Fab. Set, inquit, pro sed tenui in mediam mutata.
- ²¹ Oquulis] vide ⁱ
- ^{bb} Magnitas] pro magnitudine ex Accio; Neq; sat fingi, neq; dici potest pro magnitate.
- ^{cc} Perplexabor] obscure, & impliciter loqui. Plaut. Aul. At scio quo pacto vos soleatis perplexarier à perplexè agere. & ca.

- & captiosè. Taubmanus. Lambinus, perplexè loqui;
perplexo. & inexplorabili sermone vii.
- dd Deico] ex Aus. Pop. adnotavi Romanæ eloquētiæ viros;
quos distingere volebāt, & longam à brevi, utebantur
diphthongo. Deico pro dico, abei pro abi, &c.
- ee Pellegè] idem Aus. Prop. p. 23. c. 3. de consonantium inter
se mutatione.
- ff *Ossua*] pro *ossa*, inscribitio sic. *HOSPES STA ET LA-
CRVMA SI QVOD HVMANITVS IN TE' ST
OSSua dum cernis consta maista mihei.*
In quiddam Meretricis Epitaphio.
Cineres, & Ossua Laodiceae Philocaprae haec sita, &c.
- gg *Eu*] sine aspiratione, passim ex Antiquis Monumentis, &
Inscriptionibus. Et sic Georgius Fabr. in sua Roma p. 121.
Lasciva eu nimium fatis crudelibus orta est.
- hh *Quoi*] pro *Cui*. Catullus initio. Idem Fabr. *Quoi soli
superesk, & sine sine dolor.*
- ii *Bixit*] idem Epit. ~~67~~. *Hermeros dormit in pace, qui bixit
ann. II. Menses VII. D. VII. deposito innocenti XVI.
Kal. Ianuarias: vide Aus. Pop.*
- kk *D.M.*] *Dy Manes*, sic in Tabulis Iani Gruteri.
- ll *Maißissimus*] Georgius Fabr. *Nondum secura dum flet
maißissima mente.*
- mm *Abero*] ex *Tostam Semp. Tucid.* Si via lat. *Oss. meis Ne
monumentum suo sumptu edificaveris, abeto, &c.*
- nn *Abei*] pro *abi*, Georg. Fabr. *Domum servavis, lanam fecit,
dixi, abei.*
- oo *IIIE*] idem in Epit. *Damnatam dedo animam IIIEamq;
hoc me condo monumento: ne obrutis domus lapsu flys
sex, quos P. Scipio patrÿs Camertibus à Salo, & Lybsin-
columes restituerat in desolata orbitate superßim misera
ITX. ann. XXXIX. Men. I. D. VI. hor. scit nemo, quierit
posteri*

- posteri non inuideant, qui secol. manes sententia d'atos
 Hale. Ita. in front. p. 20. in agr. p. 39.
- pp. & An. P. L. J. Salvo Animo, Pio, Lubenti.
- 99 **Impomenta**] Auctor Antiquary, quae post coenae men-
 sis imponuntur, bellaria; quasi imponimenta, Festi P. p.
- 11 **Uberatam**] uberare, fecundare. Plin. Panag. & caelo
 quidē numq̄ benignitas tāta ut simul oēstera uberet,
 foveatq̄. Palad. lib. 2. Hoc coitu steriles arbores uberant
- 15 **Pluries**] passim.
- uu **Vicissatim**] vicissim ad argumentū nūc vicissatim, &c.
 Plaut. Nosmet potius oneramus vicissatim voluptatib. id.
- xx **Illuſtino**] Id temporis, quod lumine caret. Apul. & ex
 disciplina sectae servato noctis illuminato tempore IIII.
 & VI. & currum rapacem, & terram tenacem, & illu-
 minarum Proserpinae nubiarum demeacula.
- yy **Suatim**] Suo more, suatim tuo more. Sunt etiam af-
 simulanter dicta haec canatim, suatim, boatim, &c.
- Die Com Gram. Auctor Antiquary.
- zz **Meditullio**] Apul. & ibi Beroaldus. à medio dictū autē
 mant eroditi, in primis Boetius, qui illud tullium, quasi
 productionem quandam esse vult. Meditullium dici loci
 medium, quod & medianum dici potest. Vitruvius Me-
 dianas columnas, medianam testitudinem, mediana Epi-
 stylia, quae in medio sunt Domus, appellat. Habe ex
 supplemento linguae lat. Apul. lib. de phil. nec solū quod
 careant redundantia, & aegestate, sed quod in meditullio
 quodam vitiorum sitae sunt.
- 22a **Averruncare**] Beroald. in Apul. Sicut Averruncare sig-
 avertere, propulsare, depellere.
- bbb **Proxinam**] pro protinus. Vbi vidi exanimabiliter ti-
 midis pedibus me proxinam dedi. Naev. Plaut. Curcul.
 Ostium ubi conſpexi, exinde me illico proxinam dedi.

Sed hic auctor passim.

ccc. Hanc] pro hanc tenuis pro media. Georg. Fab. 144.

ddd. Moros mores] figura paranomasi. Plant. Poen. Mo-
res mori, & mali. i. II. clxvi.

eee. Triederis) spatium, sive mensura trium annorum.
vide Lex. gracc.

fff. Populent) Populare amorem populi conciliare, Pacov.
Chrys. atq; ut promeruit pater mihi patriam populavit
meam. Antiq.

ggg. Pulcrales) pro pulcris, Cato Pulcratibus atq; cupitis.
& Non.

hhh. Pulcritas) pro pulcritudo Cae. Non.

iii. Totum Elogium sciet venustissima paranomasi.

kkk. Scitula) Scitus. i. probus, incundiq; gustatus : interdū
dicitur elegans. Terent. Scitum puerum appellat pul-
crum, & elegantem. Scitule decenter, & pulcre. Plaut.
in Rud. Suna facie Scitula: eleganti

lll. In fidas) Jacobus Gutherrus lege De Dys quibus origo
animalis est.

mmm. Poppymis) a verbo graeco ποπυμι, quod est Sibilla-
re, applaudere, demulcere, blande atrectare.

nnn. Toparchi) a graeco Τοπαρχος Hadriano Junio ib. Co-
nventore.

ooo. Genitum) idem cum gentilitio.

ppp. Cerae) imagines, umbrae. Sidonius lib. 2. de antiq.
Iure c. 25. qui majorum suorum imagines habuit is no-
bilis, qui suas tantū novus, qui nullas ignobilis. Quae
sint sumptusae imagines de Iure Manium Iac. Gutherrus
vide p. 114. Cerae vero, quod cera exprimebatur. id. 112.

qqq. Quid sint Manes, & qui, satis Iustus Lipsius passim in
Epp. Iac. Gutherrus de jure Manium ubi quid sit Manes
adorari, & Senecae testimonio comprobat. In ipsa Scipio-
nis

nis Africani Villa jacens, haec tibi scribo adoratīs Ma-
nibus ejus. & Ara. Qui sint boni, qui vero mali. Apul.
lib. de Orco Socratis Plurali loco citato Gutheri vide.

¶ Ibus) plures habet haec vox auctores Pompon. Titinpiū:
Ennium Cn: Mart: Livium, & Plautum. Audite in Mi-
lite, quos consignavi hic heri latrones, ibus ut numerem
Stipendium, pro ijs. In Rudente simul sedem ejeti.
navis contracta est ibus. i. ijs, hibus pro his.

sss Be. Cefquant) bene quiescant decurtato & conciso mo-
re prisco verbo. Cic. de divinatione plura huius generis,
& Passeratius de cognatione litterarum ex professo.

††† Extremius) idest pejus.

Ne nauseosarum Malea exerrationum Lectori moram non sine
dividiā, faciat, animadversione Malea utatur, id Oylid.
11. Amor. Eleg. vi. vsurpans,

Nec timeam vestros curva Malea sinus.

Pagina	Linea	Reñcio	Repono
17	14	OBLINATI	OBLIMATI
8	2	BOSCHIVS	BOCCHIVS
8	12	AIMMATOC	AHMMATOC
10	6	infevit	infevit
14	18	Optimis	optimi
15	12	NEG	NEC
18	13	homincs	homines
22	22	almis	amis,